БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 230 (16.313) • 2 октябрь 1975 йил, пайшанба • Баҳоси 2 тийин

БЕШ ЙИЛЛИК БАЖАРИЛДИ

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги Марказий статистика бошқармасининг хабар беришига, Фарғона областининг меҳнаткашлари катта зафар қучдилар. КПСС XXV съезди шарафига социалистик мусобақани авж олдириб юборган «оқ олтин» ижодкорлари давлатга пахта сотиш бўйича беш йиллик планини муддатидан олдин 1 октябрда бажардилар. Давлатга 2 миллион 510 минг тоннадан зиёд «оқ олтин» топширилди.

«ТЎҚҚИЗИНЧИ БЕШ ЙИЛЛИКДАГИ ШАВКАТЛИ МЕҲНАТИ УЧУН» ЭСДАЛИК НИШОНИ

КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг 1975 йилда Бутуниттифоқ социалистик мусобақасини ўтказиш тўғрисидаги қарори билан корхоналарнинг, ишлаб чиқариш бирлашмалари, колхозлар, совхозлар, қурилишлар, илмий-тадқиқот муассасалари ва бошқа муассасаларнинг коллективларини мукофотлаш учун КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг «Тўққизинчи беш йилликдаги шавкатли меҳнати учун» эсдалик нишони таъсис этилди. Бу нишон билан 1975 йилги Бутуниттифоқ социалистик мусобақасининг якунларига кўра КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроқларига сазовор бўлган ҳамда ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш ва маҳсулот сифатини яхшилаш юзасидан беш йиллик планда белгиланган топшириқларни бажаришда энг юксак кўрсаткичларга эришган коллективлар мукофотланади.

Эсдалик нишон билан мукофотланган коллективлар СССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасидаги Бутуниттифоқ Ҳурмат тахтасига ёзилади.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ, ВЦСПС ВА ВЛКСМ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ «ТЎҚҚИЗИНЧИ БЕШ ЙИЛЛИКДАГИ ШАВКАТЛИ МЕҲНАТИ УЧУН» ЭСДАЛИК НИШОНИНИНГ ТАСВИРИ

«Тўққизинчи беш йилликдаги шавкатли меҳнати учун» эсдалик нишони лента билан ўралган лавр чамбаракка туширилган қабариқ беш қиррали юлдуз шаклида бўлади, унга тўққизинчи беш йиллик йиллари ёзилади.

Юлдузнинг марказий қисмига «Тўққизинчи беш йилликдаги шавкатли меҳнати учун» сўзлари ёзилиб, бошоқлар билан ўроқ ва болға тасвири туширилган ҳамда халқ хўжалиги тармоқларининг рамзий белгилари ифодаланган бўлади.

Нишон олтин ва кумуш суви юритилган рангли металлдан ёқут шиша, рангли эмал қўллаиб ва нақш бериб тайёрланади.

Нишоннинг ҳажми: бўйи — 300 миллиметр, эни — 285 миллиметрдир.

КПСС XXV СЪЕЗДИ ШАРАФИГА

ТЕРИМДА ИЛҒОРЛАРГА ТЕНГЛАШИНГ!

ПАХТАЗОР ҚАҲРАМОНЛАРИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети пахта териш ва уни давлатга сотиш юзасидан областлар, районлар, совхозлар ва колхозлар ўртасидаги социалистик мусобақанинг 1975 йил сентябрь ойи учинчи ўн кунлигидаги якунларини кўриб чиқдилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг кўчма Қизил байроғини **Тошкент областига** (область партия комитетининг секретари ўртоқ **Мусахонов,** область ижроия комитетининг раиси ўртоқ **Юсупов,** область қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **Исоқов,** пахта тайёрлаш трестининг бошқарувчиси ўртоқ **Отаметов,** «Узсельхозтехника» область бирлашмасининг раиси ўртоқ **Киселёв,** область суғориш системалари бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **Муслимов,** область комсомол комитетининг секретари ўрток **Бобоев)** беришга қарор қилинди. Бу область пахта тайёрлаш йиллик планини 47,3 процент бажарган ва ўн кун ичида пахта тайёрлашни 40,26 процент, машина теримини 42,34 процент кўпайтиришни таъминлаган. Байроқ Фарғона областидан олиб берилади.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг кўчма Қизил байроғи **Андижон областида** (область партия комитетининг секретари ўртоқ **Усмонхўжаев,** область ижроия комитетининг раиси ўртоқ **Ҳасанов,** область қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **Қодиров,** пахта тайёрлаш трестининг бошқарувчиси ўртоқ **Машрапов,** «Узсельхозтехника» область бирлашмасининг раиси ўртоқ **Ўрунов,** область суғориш системалари бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **Абдуазизов,** область комсомол комитетининг секретари ўртоқ **Машрабова)** қолдирилди. Бу область пахта тайёрлаш йиллик планини 67,03 процент бажарган ва ўн кун ичида пахта тайёрлашни 34,55 процент, машина теримини 34,68 процент кўпайтиришни таъминлаган.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг кўчма Қизил байроғини **Тошкент областининг Қуйи Чирчиқ районига** (район партия комитетининг секретари ўртоқ **Саидхўжаев,** район ижроия комитетининг раиси ўртоқ **Шек,** район ижроия комитети қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **Баҳодиров,** «Узсельхозтехника» район бирлашмасининг бошқарувчиси ўртоқ **Югай,** суғориш системалари район бошқармасининг бошлиғи ўрток **Куриленко,** район комсомол комитетининг секретари ўртоқ **Турғунбоев)** беришга қарор қилинди. Бу район пахта тайёрлаш йиллик планини 71,69 процент бажарган ва ўн кун ичида пахта тайёрлашни 71,1 процент, машина теримини 76,84 процент кўпайтиришни таъминлаган. Байроқ Қашқадарё областининг Шаҳрисабз районидан олиб берилади.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг кўчма Қизил байроғини **Андижон областининг Бўз районига** (район партия комитетининг секретари ўртоқ **Хожиқосимова,** район ижроия комитетининг раиси ўртоқ **Рустамов,** район ижроия комитети қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **Аҳмадалиев,** «Узсельхозтехника» район бирлашмасининг бошқарувчиси ўртоқ **Жўраев,** суғориш системалари район бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **Шибиряк,** район комсомол комитетининг секретари ўртоқ **Хайдаров)** беришга қарор қилинди. Бу район пахта тайёрлаш йиллик планини 88,69 процент бажарган ва ўн кун ичида пахта тайёрлашни 66,48 процент, машина теримини 33,08 процент кўпайтиришни таъминлаган. Байроқ Андижон областининг Ленин районидан олиб берилади.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг кўчма Қизил байроғини **Андижон областининг** қўриқдаги **Комсомолобод районига** (район партия комитетининг секретари ўртоқ **Топиволдиев,** район ижроия комитетининг раиси ўртоқ **Мирзаев,** район ижроия комитети қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **Низомов,** «Узсельхозтехника» район бирлашмасининг бошқарувчиси ўртоқ **Исоқов,** суғориш системалари район бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **Абдуллаев,** район комсомол комитетининг секретари ўртоқ **Акбаров)** беришга қарор қилинди. Бу район пахта тайёрлаш йиллик планини 63,18 процент бажарган ва ўн кун ичида пахта тайёрлашни 48,48 процент, машина теримини 62,82 процент кўпайтиришни таъминлаган. Байроқ Қашқадарё областининг Нишон районидан олиб берилади.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг кўчма Қизил байроғини **Сурхондарё областининг Гагарин районига** (район партия комитетининг секретари ўртоқ **Норқобулов,** район ижроия комитетининг раиси ўртоқ **Тоғаев,** район ижроия комитети қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **Мирзаев,** «Узсельхозтехника» район бирлашмасининг бошқарувчиси ўрток **Нормуродов,** суғориш системалари район бошқармасининг бошлиғи ўрток **Чўтбоев,** район комсомол комитетининг секретари ўртоқ **Пономарёва)** беришга қарор қилинди. Бу район пахтанинг ингичка толали навларини тайёрлаш йиллик планини 40,85 процент бажарган ва ўн кунликда пахта тайёрлашни 27,57 процент, машина теримини 33,02 процент кўпайтиришни ташкил қилган. Байроқ Сурхондарё областининг Жарқўрғон районидан олиб берилади.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг кўчма Қизил байроғини **Тошкент область, Қуйи Чирчиқ районидаги «Ўзбекистон ССР беш йиллиги»** совхозига (совхоз директори ўрток **Зокиров,** партия ташкилотининг секретари ўртоқ **Ғафурова,** ишчилар комитетининг раиси ўртоқ **Алиев,** комсомол ташкилотининг секретари ўртоқ **Камеков)** беришга қарор қилганлар. Бу совхоз пахта тайёрлаш йиллик планини 72,64 процент бажарган ва ўн кунликда пахта тайёрлашнинг 71,53 процент, машина терimининг 100 процент ўсишини таъминланган. Байроқ Андижон область, Хўжаобод районидаги Калинин номли совхоздан олиб берилади.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг кўчма Қизил байроғини **Андижон область Комсомолобод районидаги «СССР 50 йиллиги»** қўриқ совхозига (совхоз директори ўртоқ **Дадахонов,** партия ташкилотининг секретари ўртоқ **Абдувалиев,** ишчилар комитетининг раиси ўртоқ **Абдиқодиров,** комсомол ташкилотининг секретари ўртоқ **Олимов)** беришга қарор қилинди. Бу совхоз пахта тайёрлаш йиллик планини 54,22 процент бажарган ва ўн кунликда пахта тайёрлашни 41,39 процент, машина теримини 4,47 процент кўпайтиришни таъминлаган. Байрок Қашқадарё область Ульянов районидаги Ульянов номли совхоздан олиб берилади.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг кўчма Қизил байроғини **Сурхондарё область Гагарин районидаги А. Набиев** номли совхозга (совхоз директори ўртоқ **Жумаев,** партия ташкилотининг секретари ўртоқ **Абдураҳмонов,** ишчилар комитетининг раиси ўрток **Қодиров,** комсомол ташкилотининг секретари ўртоқ **Оллоёров)** беришга қарор қилди. Бу совхоз пахтанинг ингичка толали навларини тайёрлаш йиллик планини 36,21 процент бажарган ва ўн кунликда пахта тайёрлашни 29,77 процентга кўпайтиришни таъминлаган. Байрок Қашқадарё область Нишон районидаги «Пахтакор» совхозидан олиб берилади.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг кўчма Қизил байроғини **Тошкент область, Қуйи Чирчиқ районидаги «Москва» колхозига** (колхоз правлениесининг раиси ўртоқ **Шубладзе,** партия ташкилотининг секретари ўртоқ **Олтоев,** комсомол ташкилотининг секретари ўрток **Раимжонов)** беришга қарор қилинди. Бу колхоз пахта тайёрлаш йиллик планини 105,61 процент бажарган ва ўн кунликда пахта тайёрлашни 104,29 процент, машина теримини 104,29 процент кўпайтиришни таъминлаган. Байрок Қашқадарё область Китоб районидаги Охунбобоев номли колхоздан олиб берилади.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг кўчма Қизил байроғини **Сурхондарё область Жарқўрғон районидаги Охунбобоев** номли колхозга (колхоз правлениесининг раиси ўртоқ Рисбоев, партия ташкилотининг секретари ўртоқ **Тошпўлатов,** комсомол ташкилотининг секретари ўрток **Жиянов)** беришга қарор қилинди. Бу колхоз пахтанинг ингичка толали навларини тайёрлаш йиллик планини 57,69 процент бажарган ва ўн кунликда пахта тайёрлашни 28,36 процент кўпайтиришни таъминлаган. Байрок Сурхондарё область, Жарқўрғон районидаги «Қизил Октябрь» колхозидан олиб берилади.

РАҲБАР КАДРЛАРНИНГ ЎҚУВИ

Биринчи октябрь куни партия ва совет кадрларини қайта тайёрловчи республикалараро курсларни тингловчиларнинг навбатидаги группаси битириб чиқди. Ўзбекистон, Тожикистон, Туркманистон меҳнаткашлар депутатлари шаҳар ва район советлари ижроия комитетлари раисларининг ўринбосарлари, Олий Советлари Президиумларининг ва Министрлар Советларининг масъул ходимлари машғулотларни тугалладилар. Тингловчилар учун марксча-ленинча назария ва КПСС сиёсатининг актуал проблемалари, социалистик экономиканинг илмий бошқариш асослари юзасидан, совет қурилиши ҳамда халқ хўжалигига, фан ва маданиятга раҳбарлик практикаси курси юзасидан лекциялар ўқилди.

Курсларнинг тингловчилари меҳнаткашлар депутатлари Оққўрғон район ва Янгийўл шаҳар советлари ижроия комитетларининг фаолияти билан танишдилар, «Ташсельмаш» заводига бориб, социалистик мусобақани ташкил этиш тажрибасини ўргандилар.

Машғулотларнинг якунловчи кунида Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари Т. Н. Осетров тингловчиларга лекция ўқиди.

(ЎзТАГ).

МУСОБАҚА ҒОЛИБЛАРИГА — КЎЧМА ҚИЗИЛ БАЙРОҚЛАР

Тошкент областининг пахтакорлари КПСС XXV съездини муносиб кутиб олиш учун интилиб меҳнатда катта ғалабага эришдилар — давлатга пахта топшириш беш йиллик халқ хўжалиги планини бажардилар. Дала меҳнатчилари беш йилликнинг якунловчи йили мўл ҳосил олиш учун шонли курашни давом эттирмоқдалар, фақат 21 сентябрдан 30 сентябргача давлатга халқ хўжалиги планининг 40,26 проценти миқдорида пахта топширилди. Область механизаторлари шу вақт ичида машина терими топшириғини 42,34 процент бажардилар. Сентябрнинг учинчи ўн кунлигида пахта териш ва уни сотишда юксак кўрсаткичларга эришганликлари учун Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети кўчма Қизил байроқларни Тошкент областига, шу областнинг Қуйи Чирчиқ районига, Қуйи Чирчиқ районидаги «Ўзбекистон беш йиллиги» совхозига ва «Москва» колхозига беришга қарор қилди.

1 октябрь куни тантанали вазиятда юксак мукофотларни топшириш маросими бўлиб ўтди. Область меҳнаткашлари намояндаларининг митинги ана шу воқеага бағишланди.

Кўчма Қизил байроқларни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов топширди. У область меҳнаткашларини съезд олди социалистик мусобақасида эришган меҳнат ғалабалари билан самимий қутлаб, уларга пахта йиғим-терими мавсумида янги муваффақиятлар тилади.

Қуйи Чирчиқ район партия комитетининг биринчи секретари А. Саидхўжаев, Қуйи Чирчиқ районидаги «Ўзбекистон беш йиллиги» совхозининг директори С. Зокиров, Қуйи Чирчиқ район «Москва» колхозининг раиси И. Шубладзе, Юқори Чирчиқ район «Политотдел» колхозининг бригадири В. Ким, Тошкент область партия комитетининг биринчи секретари М. М. Мусахонов сўзга чиқиб, пойтахт областининг меҳнаткашлари КПСС XXV съезди шарафига ўз зиммаларига олган юксак социалистик мажбуриятларни сўзсиз бажариш учун бутун куч-ғайратларини сарфлайдилар, деб ишонтирдилар.

Митингда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари О. У. Салимов иштирок этди.

(ЎзТАГ).

5.200.000 ТОННА УЧУН

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 1 октябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида).

Областлар	бир кунда	мавсум бошидан	шу жумладан машинада: бир кунда	шу жумладан машинада: мавсум бошидан
Андижон	3,75	67,03	4,18	37,07
Фарғона	2,77	58,21	2,62	20,43
Қашқадарё	2,29	57,24	2,36	29,10
Сурхондарё	3,32	52,27	4,29	41,48
ҚҚАССР	3,27	50,60	2,83	29,52
Хоразм	2,68	49,52	1,77	20,40
Тошкент	5,00	47,30	5,58	44,18
Бухоро	1,42	46,61	0,47	7,64
Наманган	3,78	45,19	4,37	27,89
Самарқанд	2,90	39,93	2,24	15,42
Жиззах	3,79	34,02	3,92	34,49
Сирдарё	4,20	24,37	4,93	22,40
Республика бўйича:	3,19	49,37	3,34	27,60
Шу жумладан ингичка толали пахта:				
Наманган	4,70	76,90		
Бухоро	2,17	56,43		
Сурхондарё	2,64	41,20		
Қашқадарё	1,71	41,08		
Республика бўйича:	2,44	43,03		

«КОСМОС-773» ПАРВОЗДА

1975 йил 30 сентябрда Совет Иттифоқида Ернинг навбатдаги сунъий йўлдоши «Космос-773» учирилди.

Йўлдош бортига космик фазони тадқиқ қилишни давом эттириш учун мўлжалланган илмий аппаратлар ўрнатилган. Аппаратлар нормал ишлаб турибди. Координациялаш-ҳисоблаш маркази олинаётган ахборотларни ишлаб чиқмоқда. (ТАСС).

ОЛИМЛАР ВА ЁЗУВЧИЛАРНИНГ ТОШКЕНТДАГИ УЧРАШУВИ

1 октябрь куни Тошкентда бошланган илмий конференция «Совет шарқи адабиётларида социалистик реализмнинг манбалари, шаклланиши ва ривожланиши» деган мавзуга бағишланди. Ўзбекистон ССР Фанлар академияси билан Ўзбекистон Ёзувчилар союзи уюштирган бу конференцияга Москва, Ленинград, Новосибирск, Олмаота, Ашхобод, Боку, Душанба, Фрунзе, Вильнюс, Уфа, Қозон, Якутск, Улан-Удедан ва мамлакатимизнинг бошқа шаҳарларидан олимлар, адабиёт арбоблари келди.

Адабиётшунослар ва ёзувчиларнинг Тошкентдаги учрашуви совет миллий адабиётлари тарихи ва назариясининг ғоят муҳим масалаларидан бирини муҳокама қилмоқда. Илмий конференцияни Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг вице-президенти М. К. Нурмуҳамедов кириш нутқи билан очди. (ЎзТАГ).

Расмий ахборот

ПОРТУГАЛИЯ РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ МОСКВАДА

СССР Олий Совети Президиуми ва Совет ҳукуматининг таклифига биноан Португалия Республикасининг Президенти генерал Франсиску да Кошта Гомеш рафиқаси билан 1 октябрь куни расмий визит билан Москвага келди.

Португалия республикаси ва Совет Иттифоқининг давлат байроқлари билан безатилган аэродромда, самолёт пиллапояси олдида олий мартабали меҳмонларни СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико, СССР мудофаа министри, Совет Иттифоқи Маршали А. А. Гречко кутиб олдилар.

Аэродромда кутиб олиш вақтида СССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосарлари А. М. Қиличев, М. А. Яснов, СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари И. В. Архипов, З. Н. Нуриев бошқа расмий кишилар ҳам бор эди.

Кутиб олувчилар орасида Португалиянинг СССРдаги элчиси Мариу Висозу Невиш, СССРдаги бир қанча мамлакат дипломатия ваколатхоналарининг бошлиқлари бор эди.

Учиш майдонида СССР Қуролли кучлари уч тури: пиёдалар, учувчилар, денгизчилардан иборат фахрий қоровул саф тортиб турди.

Ҳар икки мамлакат давлат гимнлари ижро этилди.

Н. В. Подгорний билан Ф. да Кошта Гомеш саф тортиб турган совет жангчилари олдидан ўтдилар.

Президент ва унинг рафиқаси Совет давлат ва жамоат арбобларига таништирилди.

Пойтахт меҳнаткашларининг намояндалари олий мартабали меҳмонларни самимий қарши олдилар.

(ТАСС).

ДЎСТОНА СУҲБАТ

Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Раиси Н. Ж. Худойбердиев Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатлар ва Югославия савдо палаталарининг XV кенгашида қатнашиш учун Тошкентга келган савдо палаталари раисларини 1 октябрда қабул қилди. Учрашувда савдо палаталарининг раҳбарлари: Болгариядан — П. Пенков, Венгриядан — Э. Каллош, ГДРдан — Р. Мурготт, Кубадан — А. Родригес, МХРдан — Ж. Хишгээ, Польшадан — В. Висьневски, Руминиядан — Х. Замбети, Совет Иттифоқидан — Б. А. Борисов, Чехословакиядан — Л. Черни, Югославия Федератив Социалистик Республикаси хўжалик палатасининг раиси И. Вакич, Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши секретариати ташқи савдо бўлими бошлиғининг ўринбосари Г. Вишка қатнашдилар.

Бўлиб ўтган дўстона суҳбатда Ўзбекистон ССР савдо-саноат палатасининг раиси Ж. И. Илҳомова иштирок этди.

* * *

Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатлар ва ЮСФР савдо палаталари раислари XV кенгашининг иштирокчилари В. И. Ленин ҳайкали ва Номаълум солдат қабри ёнига гулчамбарлар қўйдилар, Тошкентнинг кўркам жойларини, унинг янги қурилиш районларини бориб кўрдилар. (ЎзТАГ).

САВДО ПАЛАТАЛАРИ РАҲБАРЛАРИНИНГ УЧРАШУВИ

1 октябрда Тошкентда Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатлар ва Югославия савдо палаталари раисларининг кенгаши бўлиб ўтди. Кенгашда Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатлардан Болгария, Венгрия, ГДР, Куба, МХР, Польша, Румыния, Совет Иттифоқи, Чехословакия савдо палаталарининг раҳбарлари қатнашмоқдалар.

Кенгашни СССР савдо-саноат палатасининг раиси Б. А. Борисов очди.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари М. Т. Турсунов кенгаш иштирокчиларини табриклади.

Савдо палаталарининг раҳбарлари Европада хавфсизлик ва ҳамкорликка бағишлаб Хельсинкида бўлиб ўтган кенгашда қабул қилинган якунловчи акт муносабати билан савдо палаталари олдида турган бир қанча вазифаларни қараб чиқадилар. Жумладан, социалистик иқтисодий интеграция комплекс программасини бажаришга ва оммалаштиришга кўмаклашишга доир масалалар, халқаро виставкалар ўтказиш планлари, савдо палаталарининг нашриёт ишлари, уларнинг халқаро ташкилотлар билан бундан кейинги ҳамкорлигига доир масалалар ва бошқа масалалар қараб чиқилади. (ЎзТАГ).

А. Н. КОСИГИН Г. КОЛЬ БИЛАН УЧРАШДИ

СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин 30 сентябрь куни Кремлда Рейнланд-Пфальц ўлкасининг бош министри, ГФР христиан-демократик иттифоқининг раиси Г. Колни қабул қилди. Г. Коль РСФСР ҳукуматининг таклифига биноан Совет Иттифоқида меҳмон бўлиб турибди. Бўлиб ўтган суҳбатда СССР билан ГФР ўртасидаги муносабатларнинг баъзи масалалари, шунингдек ҳар икки томонни қизиқтирувчи халқаро проблемалар муҳокама қилинди.

Суҳбат амалий вазиятда ўтди.

СССР МЕДИЦИНА ФАНЛАРИ АКАДЕМИЯСИНИНГ САЙЁР СЕССИЯСИ

1 октябрь куни Тошкентда СССР Медицина Фанлари академиясининг сайёр сессияси очилди. Сессия «Ичак инфекцияси эпидемиясига қарши, санитария ва даволаш тадбирларининг илмий асослари» проблемасига бағишланган. Шу мўътабар медицина анжуманида қатнашиш учун Москва, Ленинград ва иттифоқдош республикалардан олимлар, мамлакатимиздаги бир қанча давлат идораларининг вакиллари келишди.

СССР Медицина Фанлари академиясининг президенти, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони академик В. Д. Тимаков қисқача нутқ сўзлаб сессияни очди. Республика соғлиқни сақлаш министри, профессор Қ. С. Зоиров анжуман қатнашчиларини табриклади.

Биринчи ялпи мажлисда Н. Ф. Гамалея номли эпидемиология ва микробиология институтининг директори, СССР Медицина Фанлари академиясининг академиги О. В. Бароян, эпидемиология марказий илмий-тадқиқот институтининг директори, СССР Медицина Фанлари академиясининг мухбир аъзоси В. И. Покровский ва бошқа таниқли олимлар ичак инфекцияси эпидемиологияси, профилактикаси ва уни даволаш тўғрисида, ташқи муҳитни муҳофаза қилиш соҳасида медицина фанининг вазифалари тўғрисида доклад қилдилар. Шундан кейин докладларни муҳокама қилиш бошланди.

Сессия ишида Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари Р. Ҳ. Абдуллаева қатнашмоқда.

Сессия ўз ишини давом эттирмоқда. (ЎзТАГ).

ТАШАББУСКОРЛАР РАПОРТ БЕРАДИ

ҚОЯГА ЧИҚҚАН ЧЎҚҚИНИ КЎЗЛАР

Биринчи беш йилликлар даврида В. Маяковскийнинг:

Улуғ Совет мамлакатида
Бор эканки
шундай одамлар,
Мен биламан —
тикланар шаҳар.
Мен биламан
гуллайди боғлар,

деган мисралари ғоят баралла янграган эди.

Совет кишилари инсон қалбини ғоят ҳаяжонлантирадиган ана шу сатрларга қайта-қайта мурожаат қиладилар. Чунки уларда халқимизнинг яратувчилик, бунёдкорлик куч-қувватига фахр-ифтихор, ватанпарварлигига комил ишонч ўз аксини топган.

Бунёдкорлик!... Завод корпусларини қуриш, уй-жой кварталларини бунёд этиш, станок ва машиналарни яратиш... Буларнинг ҳаммаси — бунёдкорлик, демакдир.

К. Е. Ворошилов номли Меҳнат Қизил Байроқ орденли «Ташсельмаш» заводининг тунукасоз-слесари Маҳмуджон Мўйдинов бунёдкорлик завқ-шавқи билан меҳнат қилаётган кишилардан. Асли фарғоналиқ Маҳмуджон ҳарбий хизматни адо этгач, шу даргоҳга келиб, слесарга шогирд тушди. Каттани ака, кичикни ука деб эъзозлади. Меҳнатсеварлиги, топширилган ишга сидқидилдан ёндашиши, масъулиятни ҳис қилиши билан тез орада коллектив оғзига тушди.

Тунукасоз-слесарь. Баъзилар уни бизнинг атом асримизга ярашмайдиган касб, дейишлари мумкин. Бироқ Маҳмуджон учун касбнинг катта-кичиги, яхши-ёмони йўқ. Уни севиш, ардоқлаш, эъзозлаш керак! Мўйдиновнинг шиори бу! У олтин қўлли пахтакорларнинг оғирини енгил қилаётган «зангори кема»лар учун ҳаво камералари ҳамда бошқа кўпгина керакли деталь ва узелларни ясайди. Демак, зарур касб.

Одамлар учун кераклигини ҳис қилиш нақадар қувончли! Бу фахр, ифтихор янги марралар сари ундайди, меҳнатда мўъжизалар яратишга руҳлантиради. Маҳмуджондан КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг: «Юксак даражада уюшган меҳнат ғайрати ўз мамлакатига, социалистик Ватанга муҳаббат туйғулари билан қўшилиб кетсагина мўъжизалар ярата олади», — деган сўзларини кўп эшитганмиз. Қояга чиққан чўққини кўзлар экан. Маҳмуджон юқоридаги гапни такрорлабгина қолмай, шунга амал қилишга интилди.

Ўтган йил бошларида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюроси саноат корхоналари, қурилиш ва транспорт ташкилотларидаги тўққиз ишчининг ватанпарварлик ташаббусини маъқуллади. Ўшанда ташаббускорлар, бир беш йилликда икки беш йиллик нормасини бажариш шиори билан майдонга чиқишган эди. Улар орасида М. Мўйдинов ҳам бор эди.

Маҳмуджон бундай қарорга тўсатдан келмаган эди. У бу пайтда пресслаш-тайёрлаш цехидаги коммунистик меҳнат бригадасига бошчилик қиларди. Бригада йиллик топшириқларни муддатидан олдин уддаларди. Тўғри, заводда планларини бажармайдиган бригадалар онда-сонда учрарди, холос. Шунинг учун план бажариш билан бошқаларни лол қолдиролмайсан. Лекин Мўйдинов бригадасида илгари беш киши ишлаган бўлса, кейин уч киши ишлай бошлади. Уларнинг озчилик бўлиб кўп маҳсулот ишлаб чиқариш ташаббусига заводдаги кўпгина бригадалар ва участкалар қўшилган эди. Корхонада кенг қулоч ёзган социалистик мусобақа бунда ҳал қилувчи роль ўйнади.

Мўйдиновнинг ўзи эса бу пайтда пойтахтлик тўқимачилар: Л. Казанцева ва Е. Губиналар изидан бориб, шахсий беш йиллик топшириғини уч йилдаёқ бажариб қўйган эди.

Ишчи сўзи — чин сўз. Ваъдага вафо қилмаслик ишчилик шаънига доғ тушириш билан баравар. М. Мўйдинов сўзининг устидан чиқиш учун қўшимча резерв ва имкониятларни қидира бошлади. Бундан ташқари, цехда олиб борилаётган ташкилий-техникавий тадбирларда юксак самарадорликни кўрди, уни амалга оширишда фаол қатнашди. Цех янги, кучли пресслар ва қайчилар билан жиҳозланди. Штамплар учун механизациялашган омбор ташкил этилди. Пайвандлашга керак бўладиган «зангори олов» қувурлар орқали келтирилди. Кўтарма кран ўрнатилди ва ҳоказо. Бригада участкасида эса, контактли пайвандлаш машиналарининг ўрнатилиши ишни янада силжитиб юборди. Эндиликда слесарлар минутига 20 та эмас, 120 та нуқта ўя бошладилар. Корхона бўйича битта пахта териш машинасини тайёрлашга сарфланадиган вақт аввал 54 га, кейин 50 соатга қисқарди. Бу процесс давом этмоқда. Шу ўринда заводдаги ўсишни бир мисол билан ифодаласак. Агар етти-саккиз йил муқаддам «Ташсельмаш» икки қаторли «ХВС-1,2»дан бир ойда 650-700 та тайёрлаган бўлса, ҳозир ҳам тахминан шунча ишлаб чиқармоқда. Бироқ, шу кунлардагиси — тўрт қаторли. Конструкцияси, ҳажми, иш унуми жиҳатидан бу икки хили ўртасида осмон билан ерча фарқ бор.

Ишлаб чиқариш шундай бир мураккаб занжирли жараёнки, унинг бир ҳалқаси ишдан чиқса, бутун линиялар тўхтаб қолади. Демак, асосий касбингдан ташқари, яна аралаш ҳунарларни эгаллаб қўйиш ортиқчалик қилмайди. М. Мўйдинов шундай қилди. Слесарликдан ташқари прессчиликни, электр пайвандчиликни, созловчиликни ўрганди. Корхона рационализаторлик бюроси фаолиятида актив қатнашиб, бир неча таклифни киритди. Пайвандчи-слесарь Бурхон Идрисхўжаевни социалистик мажбурият шартларини сифатли бажариш бўйича мусобақага чақирди. Кунлик нормасини 200 процент адо эта бошлади. Буларнинг ҳаммаси Мўйдиновни зафар чўққиси томон етаклади. Агар ўтган йил 1 январда у 1977 йил декабрь ойи ҳисобига маҳсулот ишлаб чиқарган бўлса, республикамизнинг олтин тўйи кунларида ўз меҳнат календарида 1978 йилнинг октябрь ойи саҳифасини очди. 1974 йилнинг апрелида эса шахсий рекорд ўрнатди. Меҳнат унумдорлигини 3,2 баравар оширди. Бу срада Виталий Духан, Воҳид Мирзааҳмедов, Ваҳоб Мамадалиев, Анатолий Ни, Афанасий Лиларни шогирдликдан мустақил ишга ўтказди. Бригададош ўртоқлари Акмал Усмонов ва Ашурмат Нуриллаев ҳам зарбдор ишчилар сифатида танилишди.

Ниҳоят яқинда завод бўйлаб хушхабар тарқалди:

— Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати, Ленин ва Ҳурмат Белгиси орденли коммунист Маҳмуд Мўйдинов ваъдага вафо қилди! У бир беш йилликда икки шахсий беш йиллик топшириқларини бажариш юзасидан олган мажбуриятини ўринлатди!

М. Мўйдинов бундай ютуққа иш ўрнида такомиллаштирилган мослама ва жиҳозларни қўллаш, меҳнатни илмий ташкил этиш элементларини жорий қилиш, аралаш операцияларни ўзлаштириш, иш вақтидан ниҳоятда самарали фойдаланиш туфайли эришди. Бошқача айтганда, мўъжиза яратди. «Сиз қўлга киритган меҳнат муваффақиятлари, — дейилган эди Тошкент шаҳар партия комитети ва шаҳар ижроия комитетининг новатор ишчига йўллаган табрикномасида, — КПСС XXIV съезди қарорларини ҳаётга тадбиқ қилиш бўйича партия қўйган вазифаларни муваффақиятли ҳал этишга қўшилган ҳиссадир».

Улкан зафар М. Мўйдиновни янги чўққилар сари чорламоқда. У КПСС XXV съездини муносиб кутиб олиш учун зиммасига янги мажбурият қабул қилди:

— Съезд очиладиган кунгача яна бир йиллик иш нормасини бажараман!

Ҳа, Маҳмуджон мана шундай совға билан меҳнатда эришилган юксак натижалар ҳақида КПСС XXV съездига юборилажак рапортга имзо чекмоқчи.

Партия Марказий Комитетининг XXV съездни муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақа ўтказиш тўғрисидаги қарорида қуйидаги сатрлар бор: «КПСС Марказий Комитети... ташаббуслар ва янги ишлар бошланганлигига юксак баҳо беради, уларни совет кишилари оммавий ватанпарварлигининг ёрқин ифодаси, совет кишиларининг партия белгилаб берган планларни амалга оширишга астойдил интилаётганидан далолат берувчи далил деб билади». Бу сўзлар, айтиш мумкинки, Маҳмуджон Мўйдиновга ҳам тўла-тўкис тааллуқлидир.

Э. ХЎЖАЕВ.

ХАЛҚ КОНТРОЛИ ХОДИМЛАРИНИНГ ЎҚИШИ

КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги олий партия мактабида республика, ўлка ва область халқ контроли комитетлари раисларининг ойлик курслари тамом бўлди.

Курсларнинг қатнашчилари марксча-ленинча назария ва КПСС сиёсатининг актуал проблемаларини, социалистик экономикани илмий бошқариш асосларини, партия XXIV съезди қарорлари, КПСС Марказий Комитетининг шундан кейинги қарорлари, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев нутқларида баён этилган қоидалар ва хулосалар асосида партия, совет қурилишига ҳамда халқ контроли органларининг иш тажрибасига доир масалаларни ўргандилар.

Курслардаги машғулотларда халқ контроли органларининг фаолиятини янада яхшилаш, унинг таъсирчанлигини кучайтириш юзасидан КПСС Марказий Комитетининг «Латвия ССРда халқ контроли органларига партия раҳбарлиги тўғрисида»ги қароридан келиб чиқадиган вазифаларга катта эътибор берилди.

Халқ контролларининг беш йиллик якунловчи йили топшириқларининг ҳамда меҳнаткашлар коллективларининг КПСС XXV съездини муносиб кутиб олиш юзасидан олган социалистик мажбуриятларини тўла ва ошириб бажариш учун олиб борилаётган умумхалқ курашидаги иштироки масалалари батафсил кўриб чиқилди.

Тингловчилар ҳузурида КПСС Марказий Комитетининг секретарлари В. И. Долгих, И. В. Капитонов, К. Ф. Катушев, СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари Н. К. Байбаков, В. Э. Димшиц, СССР халқ контроли комитетининг раиси А. М. Школьников, СССР министрлари А. В. Сидоренко, Н. Н. Тарасов, Н. А. Шчелоков, КПСС Марказий Комитетининг бўлим мудири К. С. Симонов, КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги партия контроли комитети раисининг биринчи ўринбосари И. С. Густов, КПСС Москва область комитетининг биринчи секретари В. И. Конотоп, КПСС Марказий Комитети бўлим мудирларининг ўринбосарлари Н. И. Бочков, В. А. Медведев, Н. П. Руденко, ВЦСПС секретари В. И. Прохоров, ВЛКСМ Марказий Комитетининг секретари В. С. Ярошовец, министрликлар ва идораларнинг масъул ходимлари доклад қилдилар ва суҳбат ўтказдилар.

СССР Фанлар академиясининг вице-президенти Ю. А. Овчинников, академиклардан А. П. Александров, В. М. Глушков, Р. В. Сагдеев ва бошқалар курсларда лекция ўқидилар.

Машғулотлар давомида халқ контроли органларининг фаолияти юзасидан батафсил тажриба алмашилди. Курсларнинг тингловчилари Москва шаҳри ва Москва областидаги шаҳар ҳамда район халқ контроли комитетлари, группа ва постларининг иши билан танишдилар.

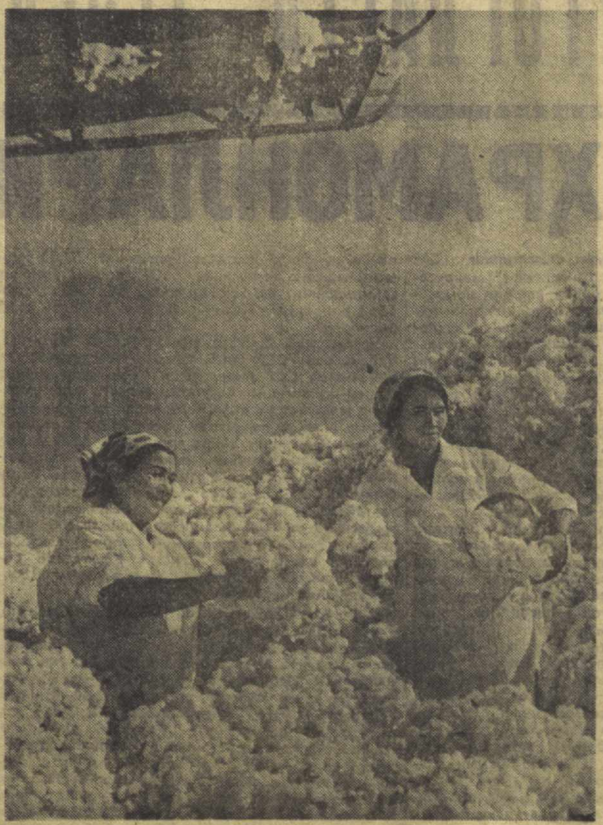

Меҳнат Қизил Байроқ орденли Бухоро пахта тозалаш заводининг коллективи бу йил 74 миллион сўмлик маҳсулот реализация қилишга аҳд қилган. Суратда: шу завод лабораторияси мудири Б. Азизова (чапда) ва лаборант М. Шукурова ўртоқлар янги пахта ҳосилини кўздан кечиришмоқда.
Б. Мўминов фотоси. (ЎзТАГ).

ТИНЧЛИКНИ ҲИМОЯ ҚИЛИШ СОВЕТ КОМИТЕТИНИНГ БАЁНОТИ

Франкочилар режими яна қонли ёвузликлар қилганлигини эшитган совет жамоатчилиги бениҳоя ғазабга келди. Бутун дунёда фашистлар реакциясининг бебошлигига қарши бошланган кенг норозилик тўлқинига, испан антифашистлари билан бирдамлик намойишларига қарамай франкочи маъмурлар Испания меҳнаткашларига ва халқига, бутун дунё афкор оммасига сурбетларча яна дағдаға қилиб, беш антифашист ватанпарварни қатл этдилар.

Франко ўз режими ҳукм суриб келаётган бутун давр мобайнидаги жиноятларининг беҳисоб рўйхатига янги қурбонларни қўшди. Суд найрангбозлиги натижасида ҳеч қандай далил-исботсиз ҳукм қилиниб, ёвузларча қатл этилган беш йигит золим ҳукмдор ва унинг атрофидаги ашаддий фашистик доиралар телбалигининг янги қурбонлари бўлдилар.

Тинчликни ҳимоя қилиш совет комитети кўп миллионлаб совет кишилари номидан дунёдаги барча софдил кишилар билан биргаликда бу ваҳшиёна жиноятни жуда кескин қоралайди ва испан халқининг қора реакция кучларига қарши кураши билан бирдам эканлигини тасдиқлайди.

Бу ваҳшиёна жабр-зулм ҳаракати муносабати билан совет кишилари дилида туғён урган қаҳр ва ғазаб эндиликда демократик эркинликлар ва инсон ҳуқуқлари учун курашаётган испан халқига ёрдам бериш учун халқаро миқёсда ҳаракат бошлаш талабига айланиб кетмоқда.

Испанияда яна реакция авжига чиқаётганлиги франкочилар режимининг танглиги кучайиб бораётганлигидан далолат беради. Бироқ полиция террори диктаторлик режимининг жон талвасасини бир оз чўзса-да, унинг муқаррар инқирозининг олдини олишга қодир эмас.

Испаниядаги терроо франкочилар режимининг халқдан қўрқаётганлигидан далолат беради. Совет кишилари оғир кунларни бошдан кечираётган испан халқи билан ўзининг тўла бирдамлигини изҳор этар эканлар, унинг демократия ва озодлик йўлидаги ҳаракатини ҳеч қандай ёвузликлар тўхтата олмаслигига қаттиқ ишонадилар.

Тинчликни ҳимоя қилиш совет комитети испан демократларининг ўз ватанини франкочилар диктатураси ҳукмронлигидан озод қилиш йўлидаги одилона курашини қатъият билан қўллаб-қувватлаётганлигини, испан антифашистлари билан бирдам эканлигини билдиради.

Испаниянинг чин ватанпарварлари ҳаққоний иш учун курашмоқдалар. Бу иш албатта тантана қилади!

СОВЕТ ЖУРНАЛИСТЛАРИНИНГ НОРОЗИЛИГИ

Бутун совет халқи, ер юзидаги ҳамма софдил кишилар қатори совет журналистлари ҳам Франкочиларнинг демократлардан қонли ўч олганлигига қарши қаҳр-ғазаб билан норозилик билдирадилар, дейилади СССР журналистлар союзи правлениеси секретариатининг баёнотида. Мамлакатнинг тараққийпарвар кучларини чўчитиш ва ўз ҳалокатини бир мунча кечиктириш учун интилаётган Испаниядаги халққа қарши режимнинг янги жиноятлари дунё аҳлини ғазабга келтирди.

Биз фашист қотидларга лаънат ўқиймиз, испан халқи кураши билан қизғин бирдам эканлигимизни изҳор этамиз ва қамаб қўйилган ватанпарварлар озодликка чиқарилишини талаб қиламиз. Қатл этилган беш антифашистни, қийноққа солинган Федерико Гарсиа Лорку, Хулиан Гримауни ва Испаниянинг порлоқ келажаги учун бошқа кўпгина курашчиларни инсоният асло унутмайди.

Совет журналистлари озодлик ва демократияни азиз билувчи дунёдаги барча журналистларга мурожаат қилиб, уларни баралла норозилик билдиришга ва фашист жаллодларнинг қўлини ушлаб қолишга чақирадилар.

Испания меҳнаткашлари, барча ватанпарварлари ҳаққоний иш учун курашмоқдалар, уларнинг бу иши албатта тантана қилади!

ХУШХАБАРЛАР

АНГРЕН. Меҳнат Қизил Байроқ орденли «Ангрен» кўмир разрези коллективи партия XXV съездини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақани қизитиб юборди. Шу кунларда 63 бригада ва мингдан зиёд шахтёр «КПСС XXV съезди номли коллектив» номини олиш учун курашмоқда.

А. РАЗЗОҚОВ.

ҒУЗОР. 17-автобазанинг Анатолий Сабанцев бошлиқ бригадаси шоферлари тўққизинчи беш йиллик юк обороти планини 152 процент адо этдилар. Улар ҳозир 1977 йил июль ойи ҳисобига ишлашмоқда. Бригадирнинг меҳнат календарида эса — 1979 йил сентябрь ойи.

А. АБДУЛЛАЕВ.

АНДИЖОН. 162-қурилиш трестига қарашли 110-механизациялашган кўчма колонна бинокорлари сентябрь ойида 150 минг сўмликдан зиёд қурилиш-монтаж ишларини бажардилар. Бу ютуқни қўлга киритишда Машрабжон Йўлдошев, Одилжон Турғунов, Жамолиддин Шокиров, Аҳмаджон Олимов сингари қурувчиларнинг ҳиссаси катта бўлди.

С. МЎЙДИНОВ.

ҚОРАКЎЛ. Пахта тозалаш заводида мураббийлик ҳаракати кенгайиб бормоқда. Унга корхона мураббийлар кенгаши бошчилик қилаётир. Яқинда кенгаш заводда «Энг яхши мураббий» мусобақасини ўтказишга киришди. Унда илғор бригада бошлиғи Пўлат Поёнов, Меҳнат Қизил Байроқ орденли Марҳабо Илёсова, Меҳнат Шуҳрати орденли Буржоқ Тожиев ва бошқалар фаол иштирок этмоқдалар.

С. ХАЙРУЛЛАЕВ,
Х. ШИХОВ.

КУН ТАРТИБИДА — СОЦИАЛ-ИҚТИСОДИЙ ПЛАНЛАШТИРИШ

ЛЕНИНГРАД, 30 сентябрь. (ТАСС мухбири). Бугун Смолнийнинг мажлислар залида «Социал-иқтисодий планлаштириш ва идеология иши»га бағишланган Бутуниттифоқ илмий-амалий конференцияси очилди. Конференцияни КПСС Марказий Комитетининг пропаганда бўлими ташкил этди. Конференцияда партия, совет, касаба союз, комсомол ходимлари, йирик корхоналарнинг раҳбарлари, иттифоқдош республикалар, РСФСР ўлкалари ва областларидан келган олимлар қатнашмоқдалар.

КПСС Марказий Комитети пропаганда бўлими мудирининг ўринбосари В. А. Медведев конференцияни очди.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ленинград область партия комитетининг биринчи секретари Г. В. Романов «КПСС XXIV съездининг талаблари асосида комплекс иқтисодий ва социал планлаштириш ҳамда идеология иши» тўғрисида доклад қилди.

ОММАВИЙ ИШЛАР ВА ХАТЛАР БЎЛИМИДА

редакция почтасидан

Кеча редакциямиз почтасига газетхонлардан 62 та хат, 3 та фотосурат келди. Қуйида ана шулардан айримлари билан танишасиз.

МЕХАНИК-ҲАЙДОВЧИЛАРНИНГ ЯНГИ ОТРЯДИ

Пахтачи районидаги «Коммунизм» колхозида механик-ҳайдовчилар тайёрлайдиган уч ойлик курсни 35 нафар йигит-қиз битириб чиқди. Улар тажрибали механик-ҳайдовчилар ёрдамида теримга тушдилар. Ҳ. Холиқова, С. Нормуродова, Ш. Ҳотамова каби турсунойчи қизлар мавсумда 210-220 тоннадан пахта териб бериш мажбуриятини олиб, «зангори кема» штурвалини моҳирона бошқармоқдалар.

Шунингдек, райондаги «Пахтакор» колхозида ҳам ана шундай курсни тугатган 31 нафар йигит-қиз «зангори кема»да теримга тушди.

Б. ШАМСИЕВ,
Самарқанд области.

ПЕНСИОНЕРЛАР ҲИММАТИ

Комил отани «Пахтакор» колхозида ҳамма танийди. У дастлаб қишлоқда мироблик қилди; ариқ қазиб қақраган ерларга сув чиқарди. Кейин звено бошлиғи, бригадир бўлиб ишлади. Эл оғзига тушди. Иззат, обрў қозонди.

Колхозда қандай тўй, ҳашар бўлса, пенсионер Комил ота иш бошида туради. Шу кунларда катта-кичик пахтазорда. Мўл-кўл «оқ олтин» ҳосилини йиғиб-териб олишда актив қатнашмоқда. Комил ота бир куни раиснинг идорасига кириб:

— Менга колхоз радиосидан икки оғиз гапиришга сўз берсангиз, — деб қолди.

— Ҳа, тинчликми ота? — салмоқлаб сўради раис.

— Қарияларимизни далага чақирмоқчийдим...

Кекса деҳқон Комил ота Нурматовнинг даъвати қишлоқ қарияларини оёққа турғазди. Теримчилар сони салкам эллик кишига ортди. Юнус Сафаров, Иминямин Низомов кабилар хўжаликнинг юқори ҳосилли Т. Шоазизов бошлиқ бригадаси далаларида кунига 70-80 килограммдан пахта термоқдалар.

Халқимизда, арғамчига қил қувват, деган ҳикматли гап бор. Қишлоқ пенсионерларининг ҳиммати туфайли колхоз пахта териш ва давлатга сотишда Марҳамат районида яхши кўрсаткичга эришмоқда.

Қ. ТОШБОЛТАЕВ,
Андижон области.

* * *

Газетхонлардан тошкентлик Х. Содиқов, қўқонлик А. Ўамасов, андижонлик А. Назирхўжаев, бухоролик А. Очилов, Я. Сувонов, наманганлик М. Ниёзов ва бошқа ўртоқлар ҳам шу куннинг темасида хат-хабарлар йўллашган.

ДОН — ДАВЛАТГА!

Республикамиз областларида дон тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 1 октябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

Биринчи стун — областлар; иккинчи стун — мавсум бошидан буён топширилган дон; учинчи стун — бир кунда (топшириққа нисбатан процент ҳисобида).

Андижон	103,5	—
Фарғона	92,6	0,1
Самарқанд	83,8	1,5
Қашқадарё	70,7	—
Тошкент	69,6	1,2
Сурхондарё	67,3	1,1
Наманган	64,4	0,1
Сирдарё	59,2	—
Жиззах	36,3	0,1
ҚҚАССР	33,5	2,6
Бухоро	32,8	—
Хоразм	28,1	2,1
Республика бўйича:	56,3	1,1

МАҲАЛЛИЙ СОВЕТЛАРДА

БУНЁДКОРЛИК РЕЖАЛАРИ

Қишлоқларда хутор системасини тугатиш ва капитал қурилишни тубдан яхшилаш тўғрисидаги масала Шовот район Совети сессияси муҳокамасига қўйилди. Район ижроия комитети раиси А. Қаландаров докладида ва музокараларда қишлоқларни қайта қуришнинг етилган масалалари юзасидан конкрет таклиф ва мулоҳазалар илгари сурилди. Райондаги «Ленинград», Чкалов номли ва «Ленинизм» колхозларида шаҳар типида обод посёлкалар бунёд этилганлиги, қишлоқ Советларининг маданий қурилишга етакчилик роли ошганлиги таъкидланди, ибратли тажрибалар умумлаштирилди. Сессия қарорида бунёдкорлик ишларининг аниқ режалари белгиланди.

ҚАРОР ВА ИЖРО

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг «Ёшларнинг умумий ўрта таълимига ўтишини тугаллаш ва умумий таълим-мактабларини янада ривожлантириш тўғрисида»ги қарори Гурлан районида қандай бажариляпти? Қишлоқларда ўрта мактаб бинолари қуриш, мактабларда ўқув ва тарбияни яхшилаш соҳасидаги вазифалар нималардан иборат? Меҳнаткашлар депутатлари район Совети сессиясида шу муҳим масала муҳокама этилди. Район ижроия комитети раиси А. Вафоев ўз докладида бу соҳадаги аҳволни чуқур таҳлил қилди. Қабул қилинган қарорда мактабнинг турмуш билан боғланишини мустаҳкамлаш, ишлаб чиқариш ва меҳнат таълимини такомиллаштириш зарурлигига алоҳида эътибор берилди.

ДЕПУТАТЛАР ЎҚУВИ

Меҳнаткашлар депутатлари Хоразм область Совети депутатларининг ўқув машғулотлари ҳозирги куннинг актуал масалаларига бағишланди. Область Совети ижроия комитети раисининг ўринбосари М. Жуманиёзов ер ва сув тўғрисидаги Қонунларни бажаришда депутатларнинг роли ҳақида, область Совети молия-бюджет доимий комиссиясининг раиси М. Юсупов доимий комиссиялар фаолиятида депутатларнинг иштироки тўғрисида гапириб бердилар. Депутатлар сўзга чиқиб, депутатлик статусини амалга оширишда ўз тажрибаларини ўртоқлашдилар.

Ф. ЗОҲИДОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

УЛКАН ХИРМОН УЧУН

Республика районларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 1 октябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи стун — районлар, иккинчи стун — мавсум бошидан буён, учинчи стун — шу жумладан машинада терилган пахта

АНДИЖОН ОБЛАСТИ		
Бўз	88,69	55,29
Избоскан	81,86	62,53
Ленин	81,03	22,49
Пахтаобод	72,90	46,48
Хўжаобод	70,77	19,35
Андижон	65,65	16,90
Марҳамат	65,48	37,30
Москва	64,12	23,88
Комсомолобод	63,18	77,25
Жалолқудуқ	60,61	33,02
Балиқчи	54,76	33,78
Қўрғонтепа	52,52	32,90
ФАРҒОНА ОБЛАСТИ		
Ленинград	73,72	42,21
Киров	73,54	36,53
Қува	66,22	10,36
Ўзбекистон	63,53	37,49
Бувайда	59,67	14,57
Охунбобоев	56,14	14,45
Фрунзе	55,68	36,51
Бағдод	51,77	3,24
Фарғона	51,46	6,63
Тошлоқ	49,39	11,84
Риштон	48,45	2,19
Олтиариқ	44,52	16,15
Қувасой шаҳри	44,35	4,33
ҚАШҚАДАРЁ ОБЛАСТИ		
Шаҳрисабз	85,00	53,08
Янкабоғ	69,83	43,65
Қарши	61,50	30,94
Китоб	61,09	17,54
Нишон	55,72	39,26
Чироқчи	55,68	11,64
Ғузор	51,98	13,59
Қамаши	50,04	24,49
Ульянов	46,59	32,79
Косон	38,23	9,16
СУРХОНДАРЁ ОБЛАСТИ		
Сариосиё	66,54	52,43
Денов	63,10	50,50
Шўрчи	52,99	40,70
Ленин йўли	49,77	50,60
Жарқўрғон	47,50	17,60
Шеробод	45,86	43,91
Термиз	41,15	17,33
Гагарин	40,85	44,95
ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН АССР		
Тўрткўл	59,78	14,02
Беруний	55,82	28,33
Хўжайли	54,79	39,26
Шуманай	50,23	39,17
Нукус	50,11	32,22
Амударё	49,89	29,56
Қўнғирот	47,42	31,59
Кегайли	44,54	35,39
Тахтакўпир	44,02	33,54
Ленинобод	41,46	35,11
Чимбой	38,03	24,97
ХОРАЗМ ОБЛАСТИ		
Хонқа	57,01	30,78
Гурлан	51,94	24,36
Боғот	50,90	19,99
Шовот	49,23	15,70
Қўшкўпир	49,08	21,69
Ҳазорасп	47,89	16,06
Янгиариқ	47,35	19,31
Урганч	46,70	23,64
Хива	44,67	9,47
ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ		
Қуйи Чирчиқ	71,69	76,84
Юқори Чирчиқ	54,31	59,15
Янгийўл	50,98	23,50
Урта Чирчиқ	47,26	49,33
Оққўрғон	44,65	42,33
Пискент	42,97	37,51
Бўка	42,63	37,28
Бекобод	41,41	34,94
Чиноз	35,23	23,31
БУХОРО ОБЛАСТИ		
Олот	71,86	48,48
Қоракўл	66,36	40,35
Бухоро	52,86	2,34
Свердлов	50,29	3,40
Ромитан	49,85	2,58
Когон	49,02	6,64
Ғиждувон	45,25	—
Вобкент	39,44	4,77
Шофиркон	38,42	0,86
Қизилтепа	37,90	—
Навоий	26,50	—
НАМАНГАН ОБЛАСТИ		
Тўрақўрғон	56,90	32,05
Янгиқўрғон	54,20	30,15
Чуст	51,83	—
Поп	46,93	31,16
Уйчи	43,81	6,39
Задарё	43,77	39,11
Наманган	42,43	32,14
Норин	42,04	37,86
Косонсой	37,58	—
Учқўрғон	35,35	41,77
САМАРҚАНД ОБЛАСТИ		
Иштихон	47,68	24,99
Пахтачи	45,24	21,69
Каттақўрғон	44,83	17,20
Хатирчи	41,84	5,14
Нарпай	38,41	16,13
Пастдарғом	37,70	12,39
Жомбой	37,06	15,98
Пайариқ	36,50	11,68
Оқдарё	33,55	17,49
Булунғур	25,77	7,81
ЖИЗЗАХ ОБЛАСТИ		
Жиззах	44,03	24,01
Ғаллаорол	37,67	4,28
Мирзачўл	34,63	40,90
Дўстлик	34,27	40,30
Октябрь	32,24	36,32
Пахтакор	23,82	28,22
СИРДАРЁ ОБЛАСТИ		
Ховос	42,17	47,39
Ворошилов	31,83	25,34
Ильич	28,02	33,17
Гулистон	27,28	23,64
Сирдарё	25,87	16,23
Оқолтин	19,91	24,24
Боёвут	12,21	6,31

Ёзувчи Ойбек туғилган куннинг 70 йиллигига

1965 йили халқимиз мутафаккир адиб Ойбек таваллудининг 60 йиллигини зўр тантана билан нишонлади. Республикамизнинг олис қишлоқ ва шаҳарларида бошланган юбилей шодиёналари Тошкентда давом этиб, жонажон Ватанимиз қалби Москвада якунланди. СССР Ёзувчилар союзининг адабиётчилар Марказий уйида Ойбек туғилган куннинг 60 йиллигига бағишланган тантанали кеча бўлиб ўтди. Ушбу сурат ўша унутилмас кундан бир лавҳадир.

ЎЛМАС САНЪАТКОР

Ҳақиқий санъаткорлар ижодининг қиммати вақт ўтган сари орта боради. Ҳар бир авлод бундай санъаткорлар ижодларининг янги-янги фазилатларини кашф этади ва унинг ижодидаги мазмунга, шаклга тегишли проблемалардан янгича, ўзига хос хулосалар чиқариб олади. Шу маънода, улуғ санъаткорлар келажак авлодларга ҳам руҳий озуқа беришга қодирдирлар. Атоқли адибимиз Ойбек ана шундай чинакам сўз усталаридандир.

Санъаткор ҳаётига назар ташлар эканмиз, Ойбек ижоди ўзи яшаётган давр руҳини, хусусан, ўз авлоди руҳий оламини акс эттирувчи асарлар ёзишдан бошланганини кўрамиз. Бироқ, кўп ўтмасдан, ёш қаламкаш қалбида халқимиз ҳаётида содир бўлган улуғ ўзгаришларнинг тарихий илдизларини очиб бериш истаги пайдо бўлди. Шу тариқа, ўзларининг инсоний ҳақ-ҳуқуқларини ҳимоя қилишга отланган Холхўжа ва Лаълихон, Бахтигул ва Соғиндиқ образлари яратилган «Ўч», «Бахтигул ва Соғиндиқ» достонлари майдонга келди.

Ойбек тарих сирларини чуқурроқ англашга тинмай интилди. Натижада Туркистондаги инқилобий ҳаракатларнинг бевосита иштирокчилари, рус ишчилари билан бир сафда туриб янги дунёнинг ғалабаси учун курашган темирчи Жўра кофир, оддий ишчи Турсун образлари яратилди.

Адибни тарихнинг моҳияти, хусусан, улуғ революцион бурилишларнинг ижтимоий илдизлари ғоят қизиқтирар эди. Шу йўсинда Ойбек мураккаб ҳаётий шароитга тушиб, турмушнинг аччиқ-чучукларини татишга мажбур бўлган, эски ҳаёт эгалари билан шафқатсиз тўқнашувларда ўзлигини таниган Йўлчини кўрди. Йўлчи Ойбек талқинида ҳаётнинг миллий заминидан чиққан, яшаш учун қандайдир бошқача қадам ташлаш зарур эканлигини ўз вақтида англаган, ҳаётини янги ғоялар ғалабаси йўлига тиккан қаҳрамон образи сифатида майдонга келди.

Ойбек «Навоий» поэмаси ва «Навоий» романини яратиб халқимизнинг узоқ ўтмишидаги тарихини давримизнинг революцион бурилишлари билан боғлади. Ёзувчи XV аср ҳаёти фонида улуғ шоир ва мутафаккир Алишер Навоий образини чизар экан, бу даврга ва шу образга хос бўлган илғор ижтимоий, сиёсий ҳамда фалсафий қарашларни, хусусан, гениал шоир сиймосида тажассумини топган гуманистик қарашларни чуқур тадқиқ қилиб, бу қарашларининг бадиий инъикосини яратди.

Маълумки, «Навоий» романи Улуғ Ватан уруши йиллари ёзилди. Шу сабабдан Ойбек романининг бадиий тўқимасини асар ёзилаётган давр талабига ҳам мослаштирди. Яъни, ўтмиш — тарихдан немис-босқинчиларининг уруш сиёсатини қоралашга қодир, фашизмга қарши совет халқининг олиб бораётган ватанпарварлик жангларининг моҳиятини ойдинлаштирадиган, ҳаёт ва ҳақиқат учун олиб бораётган халқ курашини улуғлайдиган мотивлар топди.

Моҳир санъаткор Ойбек «Қутлуғ қон» ва «Навоий» романларини яратиб, ўзбек совет адабиётида роман жанрининг тўла шаклланиши ҳамда камолотига камолот ва ҳал қилувчи ҳисса қўшди.

Ойбек ижод этган сўнгги роман — «Улуғ йўл» ҳам инқилобий бурилишлар тарихига доир бўлди. Ёзувчининг эътироф этишича ва романда акс эттирилган ҳаёт материалига қараганда, «Улуғ йўл» «Қутлуғ қон»нинг давомидир. Дарҳақиқат, «Қутлуғ қон» романидаги бир қанча образлар — Унсин, Шокир ота, Петров, Ўроз ва бошқалар «Улуғ йўл» сюжетидан ўрин олган. Тасвирланган воқеалар ҳам «Қутлуғ қон»даги воқеаларнинг тарихий давомидир. Ойбек назарида, янги эранинг бошланиши бўлмиш инқилобий бурилишни тўлароқ кўрсатиш, умумхалқ ҳаракатини борлигича акс эттириш учун ҳаёт материалини кенгроқ кўламда қамраш, бир-икки инсоний тақдирни эмас, балки, ўнлаб тақдирларни кўрсатиш лозим бўлди. Шу тариқа, Ойбек жанр ва услуб жиҳатидан «Қутлуғ қон»дан анча фарқ қиладиган роман яратди.

Маълумки, Ойбек у ёки бу мавзуни кенг бадиий ишлашга киришишдан олдин худди шу мавзуда аввало бир-икки шеър, кейин поэма ёки очерк ёзиб кучини синаб кўргандек бўлар, кейин йирикроқ сюжетга қўл урарди. Худди шу принципга мувофиқ Ойбек қаҳрамон замондошларимиз ҳақидаги талай шеърларидан кейин Улуғ Ватан уруши йилларидаги машаққатли ҳаёт ва совет кишиларининг матонатини кўрсатишга бағишланган «Қизлар» поэмасини яратди. Поэма ўзининг ифода кучи, мазмуни, образларининг жонли акс эттирилиши жиҳатидан 40-йиллар ўзбек совет поэзиясининг катта ютуқларидан бўлди. Табиийки, Ойбек «Қизлар»дан кейин ҳаётни кенгроқ кўламда акс эттириш учун роман жанрига мурожаат қилди ва «Олтин водийдан шабадалар» романини ёзди. Роман Совет халқининг урушдан сўнгги дастлабки йиллардаги ҳаётини, уруш оқибатида маълум даражада издан чиққан халқ хўжалигини қайта тиклашдаги халқ жасоратини гавдалантирди.

Ҳозир шундай бир ҳодисанинг гувоҳи бўлаётирмизки, Улуғ Ватан уруши ҳақида турли жанрларда кўплаб асарлар яратилмоқда. Бу асарларда Улуғ Ватан уруши мавзуи кўп қирралар билан намоён бўлмоқда. Бироқ Ойбек яратган «Қуёш қораймас» романи фақат ўзига хос хусусиятлари билан шу мавзуда яратилган бошқа асарлардан ажралиб туради. Ойбекнинг аксар асарлари марказида шахснинг ўз-ўзини англаш проблемаси туради. Адиб ижодига хос бўлган бу принцип унинг мазкур романи учун ҳам характерлидир. Асарнинг бош қаҳрамони Бектемир содда, оддий, ёзувчининг ўз ибораси билан айтганда, «деҳқонбоп йигит». Шундай йигит мураккаб техника воситаси билан олиб борилаётган уруш майдонига тушиб қолади. Ойбек шу оддий ўзбек йигитининг урушнинг дастлабки шароитида қаҳрамон жангчига айланиш жараёнини қадамба-қадам кўрсатади.

Ойбек интеллектуал дунёси чуқур ва кенг замонавий ёзувчи эди. У фақат бадиий асарлари билангина эмас, балки, адабиёт соҳасидаги илмий тадқиқотлари, мақолалари билан қарийб ярим аср давомида адабий ҳаётга фаол қатнашган мутафаккир ҳам эди. Унинг илмий муҳофазаси жуда кенг эди. Ойбек замонавий адабий жараённи қай даражада яхши билса, классик адабиётимиз сирларини ҳам шу даражада чуқур билар эди. Ойбекнинг улуғ ўзбек шоири Алишер Навоий ва Абдулла Қодирий ҳақидаги мақолалари ҳеч қачон илмий қимматини йўқотмайдиган адабий тадқиқотлардир. Ойбекнинг ўзбек адабиёти масалаларига бағишланган илмий асарлари бадиий ижод таҳлилининг ажойиб намуналари бўлиб қолаверади. Ўзбекистон Фанлар академияси ташкил этилиши билан Ойбек унинг ҳақиқий аъзолигига сайланди, узоқ вақтлар академиямизнинг ижтимоий бўлимига раҳбарлик қилди. Адиб Улуғ Ватан уруши ва ундан кейинги бир неча йиллар давомида Ўзбекистон Ёзувчилар союзини бошқарди.

Етмиш йиллик юбилейи кенг нишонланаётган шу кунларда биз гуркираб ўсаётган ўзбек совет адабиётининг барча ютуқларида, унинг барча жанрлари тараққиётида ўлмас санъаткор ва гражданин Ойбекнинг бебаҳо ҳиссаси бор, деб фахр билан айтамиз.

Матёқуб ҚУШЖОНОВ,
филология фанлари доктори.

МЕРОСДАН ҚАТРАЛАР — ОЙБЕК

ВАТАН ҚАСИДАСИ

Яша, эй Ватан, зафарларга бор,
Яша ва юксал, муқаддас байроқ!
Бахтимиз ўзинг билан барқарор,
Яша, эй Ватан, камол топ ҳар чоғ!
НАҚАРОТ:
Ватанимиз улуғ, шонли иттифоқ,
Содиқ бир қалъаси Ўзбекистондир.
Оғамиз рус халқи билан у ҳар чоғ,
Яшашда, курашда бир тан, бир жондир.
Октябрь қутқарди қулликдан бизни,
Қуёш бўлди Ленин ўзбек халқига.
Баҳордек гуллатиб Ватанимизни,
Зафардан-зафарга элтди партия.
НАҚАРОТ:
Тарихлар яратган ботир бир халқмиз,
Тер тўкиб, биз қурдик янги, ҳур Ватан.
Ҳар гули, ҳар тоши жонлардан азиз,
Беомон янчамиз бош суқса душман.
НАҚАРОТ:
Яша, Ўзбекистон, эй, озод Ватан,
Шонли боболарнинг азиз тупроғи.
Бошласин зафарга сени зафардан
Озодлик байроғи — совет байроғи!
НАҚАРОТ:
Ватанимиз — улуғ, шонли иттифоқ,
Содиқ бир қалъаси Ўзбекистондир.
Оғамиз рус халқи билан у ҳар чоғ
Яшашда, курашда бир тан, бир жондир.
1943 й.

* * *

Ёз чоғи... Иссиқки, авжда саратон,
Ҳар нарса сукутда, қимир этмас япроқ.
Қуёшни ютибди — бозиллар тупроқ,
Гўёки абадий сукунат ҳар чоқ.
Булоқдан ҳовучлаб сувни ичаман.
Ўйлайман — шаҳарда гулобга навбат,
Қуёш оташида симобдир асфальт,
Бу сокин гўшада китобим улфат...
Узоқдан эшитилур кулги, аския —
Йигитлар далада ўзишар... Зафар...
Арпа бошоқлари донлари — гавҳар,
Гўзал мавжларида учқунланур зар...
Оҳиста уфққа ястланди қуёш,
Болалар отларни ювгали сойга —
Чопдилар. Катталар оромбахш жойга
Тўпланурлар, навбат-танбур, кўк чойга.
Боғчалар устида сузади тутун,
Меҳнат-ла, зафар-ла тугади бу кун.
25. VI. 1968 й.

* * *

Шуълалар қуйилур тоғдан — шалола,
Қоялар ясланган — қадим, бурушиқ.
Булутдан соялар ўрмалар қирда,
Арчалар, бодомлар гўзал, қаришиқ.
Туманлар оҳиста сурғалур пастга,
Шарқираб ях сувлар келур ўзандан.
Мен ширин булоқлар, чашмалардан маст,
Тинглайман ғазаллар ҳаёт ишқидан.
11. VI. 1968 й.

* * *

Қалдироқ, яшин ва жалалардан сўнг,
Қаергадир елиб, таралур бебош.
Булутлар карвони — қоялардай чўнг,
Суюниб, сачралиб чиқади қуёш.
Самонинг ярмига тушар камалак,
Нақадар ижодкор, серзавқ табиат!
Нашъа ва сурурга тўла бу фалак,
Не деган нарса бу — ҳасрат ва кулфат?!
26. VI. 1968 й.

ЎН ТЎҚҚИЗ ЖИЛДЛИ ХАЗИНА

Республика Фанлар академияси Тил ва адабиёт институти Ўзбекистон ССР халқ ёзувчиси, академик Мусо Тошмуҳаммад ўғли Ойбек асарларининг мукаммал тўпламини нашрга тайёрлади. Атоқли сўз санъаткори Ойбек туғилган куннинг 70 йиллиги нишонланаётган шу кунларда ушбу асарлар тўпламининг 1-томи босмадан чиқди. Мухбиримиз мазкур нашрнинг илмий раҳбари ва бош муҳаррири, Беруний номидаги республика Давлат мукофоти лауреати, филология фанлари доктори, профессор Ҳомил Ёқубов билан суҳбатда бўлди.

— Ҳурматли Ҳомил Исломович, ажойиб сўз санъаткори Ойбекнинг номи фақат республикамизда эмас, балки, қардош республикалар ва хорижий мамлакатларда ҳам маълум ва машҳурдир. Ўзбек адибининг «Навоий» ва «Қутлуғ қон» романлари қатор қардош республикалар ва хорижий мамлакатларда чоп этилган. Ўзбек китобхонининг жовонини эса адибнинг 4 томли «Танланган асарлар»и ва яқиндагина нашр этиб тугалланган 10 томли «Асарлар»и безаб турибди. Ойбек асарларининг янги тўплами мазкур нашрлардан қандай фарқ қилади?

— Чиндан ҳам ўзбек китобхони Ойбек ижодини яхши билади. Ойбекнинг романтик туйғуларни симирган достонларини, буюк Навоий даҳосига оташин муҳаббат алангаси билан нурланган романини, ёхуд, инқилоб арафаси йилларининг Тоҳир ва Зуҳралари — Йўлчи ва Гулнорнинг ҳаётбахш фожиасини ҳикоя қилувчи асарини ўқимаган киши топилмаса керак. Лекин, шунга қарамай, ўзбек китобхонининг Ойбек тўғрисидаги тасаввурини мукаммал деб бўлмайди. Зотан, юксак тоғ чўққисини аён кўрмай ёки улкан уммонни кўз билан буткул қамрамай туриб, бу тоғ ва бу уммон ҳақида тўла тасаввур ҳосил қилиш мумкинми?

Ойбек катта ва серқирра истеъдод соҳибигина бўлиб қолмай, фавқулодда меҳнаткаш ва темир иродали санъаткор ҳам эди. У ижодкор сифатида эндигина кучга тўлган йилларидан бошлабоқ катта ижтимоий-ташкилий ишлар билан бениҳоя банд бўлди. Унинг ижоди авжи йиғим-терим фаслига кирганда эса, у оғир касалликка мубтало бўлди. Шунга қарамай, у тинимсиз ва қаҳрамонона ишлади, ижод қилди. Натижада Ойбек улкан адабий мерос қолдирдики, ўзбек китобхони бу мероснинг эндигина ярми билан танишиш имконига эга бўлди.

А. С. Пушкин номидаги Тил ва адабиёт институти томонидан нашрга тайёрланган ва 1-томи шу кунларда босмадан чиққан Ойбекнинг «Мукаммал асарлар тўплами» ўзбек китобхонининг адиб меросидан тўла баҳраманд бўлиши учун имконият яратади.

— Ойбек асарларининг мукаммал нашри неча томдан иборат ва бу нашрнинг ўзига хос хусусиятлари нимада?

— Ойбекнинг «Мукаммал асарлар тўплами» 19 томдан иборат. Лекин, айрим томлар икки китобдан иборат бўлиши мумкин. Чунончи, адибнинг машҳур «Навоий» романининг асосий матни ва бу матннинг қўлёзма ҳамда босма нусхалари 6-томнинг 1- ва 2-китобларини ташкил этади. Умуман, мазкур нашрда Ойбекнинг барча, шу жумладан, тугалланмай қолган асарлари (уларнинг муаллиф дастхати асосида текширилган матни), шунингдек, бу асарларнинг барча мавжуд қўлёзма ва босма нусхалари эълон қилинади. Ҳар бир том охирида эса, эълон этилаётган асарлар тўғрисидаги адабий-тарихий ва библиографик характердаги изоҳ ва шарҳлар берилади. Бундан ташқари, ҳар бир том тегишли иллюстрация, чунончи, шу томга кирган асар қўлёзмаси тарихи билан таништирувчи факсимиллар билан таъминланади.

Ойбек асарларининг 1-12-томларини бадиий, 13-15-томларини илмий, 16-18-томларини таржима асарлар ташкил этади. Мазкур нашрнинг 19-томига эса, адибнинг тугалланмай қолган лиро-эпик, эпик ва драматик асарлари ҳамда шу асарлар учун ёзувчи томонидан тўпланган материаллар киради. Адибнинг тугалланмаган достонлари, «Студентлар» романи, «Халқ қалқони» драмаси (А. Дейч билан ҳамкорликда ёзилган) ҳамда Бухоро инқилобига бағишланган романи учун тўплаган материаллари ана шу сўнгги томдан жой олади. Кейинчалик ушбу нашрга илова сифатида «Ойбек тили луғати» эълон қилинади.

— Ойбек асарларининг мазкур нашри, сизнинг тавсифингизга кўра, республикамизда шу вақтга қадар амалга оширилган кўп томли нашрлардан фарқ қилади ҳамда ёзувчи ижоди билан шуғулланувчи адабиётшунос ва тилшунос мутахассислар учун қулайликлар туғдиради.

— Ҳа, худди шундай. Ёзувчи асарларининг мукаммал ва илмий асосдаги нашри ўзбек маданияти тарихида биринчи марта амалга оширилмоқда. Лекин, биз ушбу нашрни тайёрлаш жараёнида орттирилган тажриба ўзбек адабиётининг бошқа классиклари асарларининг мукаммал тўпламларини нашрга тайёрлашимизда асқотади ва янада бойийди, деган умиддамиз.

ОЛАМДА НИМА ГАП

СОВЕТ—ВЬЕТНАМ ДЎСТЛИГИ ОЙЛИГИ

ДЎСТЛАР ДАВРАСИДА

Вьетнам Демократик Республикасининг 30 йиллиги шарафига бағишланиб республикамизда ўтказилаётган Совет — Вьетнам дўстлиги ойлиги давом этяпти. Ўзбекистоннинг область ва шаҳарларида тантанали йиғилишлар, дўстлик кечалари, вьетнамлик дўстлар билан учрашувлар бўлиб ўтмоқда.

Шонли сана муносабати билан Тошкентдаги 57-шаҳар ҳунар-техника билим юртида Совет — Вьетнам дўстлигига бағишланган энг яхши деворий газета учун конкурс эълон қилинди. Айни пайтда ҳунар-техника билим юртидаги Хо Ши Мин музей-хонаси учун экспонатлар тайёрланди. Билим юрти маъмурияти вьетнамлик ўқувчилар учун Ўзбекистон ССР тарихи музейи, Ўзбекистон ССР Халқ хўжалик ютуқлари виставкаси, шунингдек, В. И. Ленин марказий музейининг Тошкент филиалига экскурсиялар уюштирди. Совет—Вьетнам дўстлиги ойлиги муносабати билан билим юртида ташкил этилган «Вьетнам кураш ва меҳнатда» виставкасининг очилишига бағишланиб, митинг ҳам ўтказилди. Вьетнамлик студентлар партия ташкилотининг секретари Буй Куан Иен митингда сўзга чиқиб, кўрсатилаётган ғамхўрлик учун чексиз миннатдорчилик билдирди. Билим юрти директорининг ўринбосари Л. С. Бурлаков жавоб нутқи сўзлади.

Тошкент Актерлар уйида ўтказилган Вьетнам студентларининг Ўзбекистон санъат усталари билан учрашуви ҳам Совет—Вьетнам дўстлиги ойлигига бағишланди. Учрашувда иштирок этган Ҳамза номидаги академик драма театрининг артистлари Турғун Азизов ва Гулчеҳра Жамилова, Муқимий номли театрдан Носир Ҳакимов, Тошкент Давлат консерваториясининг дипломанти Г. Скрипниченколар ўз ижодлари ҳақида гапириб беришди, айрим спектакллардан саҳналар кўрсатишди.

Совет—Вьетнам дўстлиги ойлиги пайтида меҳмондўст ўзбек диёрида ўтказилган қизиқарли учрашувлар, дўстлик кечалари, шунингдек, бошқа тадбирлар Совет — Вьетнам дўстлигининг ёрқин намойишига айланди.

О. ДАДАЕВ,
Чет мамлакатлар билан дўстлик ва маданий алоқалар Ўзбекистон жамияти социалистик мамлакатлар бўлимининг референти.

ШОДИЁНА КАБУЛ

БРЮССЕЛЬ, 1 октябрь. (ТАСС мухбири). Бельгияда СССР кунлари ўтказилиши муносабати билан Ўзбекистон ССР маданият министри Ғ. Н. Нажимов бошчилигида бу ерга келган Совет делегацияси Бельгия Компартиясининг Раиси Л. Ванн Гейт билан ва партиянинг бошқа таниқли арбоблари, «Дўстлик ва ҳамкорлик учун курашувчи Бельгия — СССР уюшмаси» активлари билан, Антверпен, Гент ва бошқа шаҳарларнинг маъмурлари билан учрашди.

Делегация бошлиғи Ғ. Н. Нажимов ТАСС мухбири билан суҳбатда бундай деди: бизнинг алоқаларимиз ва бўлиб ўтган кўплаб суҳбатларимиз Совет Иттифоқи билан Бельгия халқлари ўртасида яхши ҳамжиҳатлик ишига хизмат қилади деган умид билан Ватанимизга қайтиб кетаяпмиз. Бельгияда бўлиб ўтган учрашувлар чоғида, деди Ғ. Н. Нажимов, Бельгия аҳолиси Совет Иттифоқининг сиёсий, иқтисодий ва маданий соҳаларда эришган муваффақиятларига ғоят қизиқиб қараётганлигидан мамнун бўлдик.

Ўзбекистон ССР виставкаси муваффақиятли ўтганлигини, томошабинлар «Лазги» ансамблига самимий ҳурмат кўрсатганлигини, бельгияликлар ўзбек киноси ҳафталигини шодиёна кутиб олганликларини таъкидлаб ўтди, Ғ. Н. Нажимов.

«Дўстлик ва ҳамкорлик учун курашувчи Бельгия — СССР уюшмаси»нинг катта куч сарфлаганлигини ҳам уқтириб ўтиш лозим. Бу уюшма бизнинг мамлакатларимиз ва халқларимиз ўртасида алоқаларни кенгайтириш ишига, Бельгия аҳолисини Совет Иттифоқи халқларининг ҳаёти билан, СССР олиб бораётган тинчлик, кескинликни юмшатиш ва ҳамкорлик сиёсати билан таништириш ишига катта ва қимматбаҳо ҳисса қўшмоқда.

А. ЗВАНЦОВ.

ВИЗИТ ТУГАДИ

БУДАПЕШТ, 30 сентябрь. (ТАСС). СССР Олий Совети Президиумининг аъзоси, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Белоруссия Компартияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари П. М. Машеров бошчилигидаги СССР Олий Совети делегацияси бугун Будапештдан Ватанига жўнаб кетди. Делегация Венгрия Халқ Республикаси давлат мажлисининг таклифига биноан Венгрияда расмий дўстлик визити билан меҳмон бўлди.

Газетхонлар илтимосига кўра

ПОРТУГАЛИЯ: РЕВОЛЮЦИЯ САБОҚЛАРИ

1974 йил 25 апрелида Португалияда фашизм қулади. Европада энг узоқ, қарийб 50 йил ҳукмронлик қилган фашистик диктатура истибдодига чек қўйилди. Мамлакатнинг иқтисодий социал ва сиёсий ривожланиши шуни тақозо қилди.

Португалия иқтисодий жиҳатдан Европада энг охирги ўринлардан бирини эгаллаб келарди. 60 йилларнинг бошларида бу мамлакатда аҳоли жон бошига ҳисоблаганда миллий даромад 250 доллардан зўрға ошарди. Пўлат, электр энергияси, кўмир, нефть маҳсулотлари истеъмол қилиш жиҳатдан Португалия бошқа Ғарбий Европа давлатларидан бир неча бор орқада эди.

1926 йилда Португалияда фашистик диктатура ўрнатилганидан бошлаб Салазар партияси — миллий иттифоқдан ташқари барча сиёсий партиялар тақиқланди. Йирик буржуазия, ҳарбий тўда ва черков иерархияси Европанинг бу чеккасини зулм ва истибдоднинг чинакам қалъасига айлантирдилар. Бу фашизм қалъаси фақат Португалия халқинигина эмас, унинг мустамлакалари — Африкада Ангола, Мозамбик, Гвинея-Бисау, Осиёда Тимор ва Аомин ва бошқа территориялардаги халқларни ҳам эзиб келди.

Мамлакатдаги иқтисодий ва социал танглик Гвинея, Мозамбик ва Анголадаги миллий озодлик ҳаракатларига қарши мустамлакачилик урушининг бошланиши билан янада кучайди. 13 йил давом этган ва 60 минг португалиялик ёстиғини қуритган бу уруш мамлакатнинг ички аҳволига ҳам жиддий таъсир кўрсатди. Португалиянинг иқтисодий аҳволи баттар мушкуллашди, Салазар мамлакатга чет эл капиталининг оқиб киришига кенг йўл очиб берди. Ана шундай бир шароитда йирик буржуазия, ҳарбий тўда ва латифундистлар эски ҳукмронлик машинасини бузмасдан туриб, уни тузатиш ва ўз имтиёзларини сақлаб қолиш йўлларини қидира бошладилар. 1968 йили ҳокимият тепасига Каэтану келганидан сўнг бу ҳаракат айниқса кучайди.

Фашистик диктатура ҳукмронлик қилган йиллар давомида фақат Португалия Коммунистик партиясигина антифашистик кучлар бирлиги учун, фашизмни ағдариб ташлаш, мустамлакаларга мустақиллик бериш учун кураш олиб борди. 1921 йилда ташкил этилган Компартия фашизм йилларида оғир таъқибга учради, яширин иш олиб боришга мажбур бўлди. Коммунистлар ўз халқининг бахтсаодати йўлида мардонавор курашдилар. 1973 йили ГФРда тузилган социалистик партия эса Португалия озодлиги учун курашга 1974 йилнинг 25 апрелидан кейингина қўшилди.

Шуни ҳам айтиш керакки, 50-йилларда фашистик диктатурага қарши айрим оппозицион чиқишлари ҳам бўлди. Булар орасида аввал Салазар тузуми тарафдори бўлганлар ҳам бор эди. Масалан, 1958 йилда мамлакат президентлигига ўз номзодини қўйган генерал Умберту Дельгаду Салазардан юз ўгирди. Сайлов якунлари сохталаштирилиб, кейинчалик Дельгаду ўлдирилди. Порту шаҳри епископи Антониу Гомеш Салазарга унинг бошқариш усулларини танқид қилиб хат ёзганлиги учун мамлакатдан қувғин қилинди.

Фашистик тузум мамлакатда репрессияларни авж олдирди. Биргина 1959 йилда 3811 та сиёсий суд жараёни бўлиб ўтди. Шунга қарамай, диктатурага қарши ҳаракат кучая борди. 1961 йилнинг ноябрида Бежда солдатлар исён кўтардилар. 1962 йил баҳорида студентлар ғалаёни бошланди. Мамлакат жанубида қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари иш ташладилар.

Бундан ташқари Португалияда ишчилар синфи сафларининг ўсиши, иқтисодий қийинчиликлар, мустамлакаларда олиб борилган урушларнинг оғир оқибатлари, мамлакатда демократик ва революцион ҳаракатларнинг кучайиши ва ниҳоят Европада кескинлик юмшаб, мамлакатлар ўртасида ҳамкорлик ривожлана бошлаши ҳам Португалияда революцияга замин ҳозирлади.

Португалияда шу тариқа революция ғалаба қозонди. Лекин генерал Спинола мамлакат президенти бўлиб қолди. Спиноланинг отаси Салазарга яқин одам эди. Унинг ўзи гитлерчилар Германияси мактабини ўтган, кўнгилли равишда Франко хизматида бўлган эди. Африкада мустамлакачилик урушига бошчилик қилган Спинола Гвинея-Бисаунинг ҳарбий губернатори, Салазар армияси бош штаби бошлиғининг ўринбосари ҳам бўлган. Хуллас, Португалия йирик капитали ва Ғарб монополиялари билан унинг алоқаси кучли эди.

Шундай экан, революция даврида у қандай қилиб президент бўлиб қолди? Чунки буржуазия матбуоти 1973 йилдан уни мустамлака масаласини ҳал қилишга қодир бўлган ягона одам деб, кўкларга кўтариб мақтай бошлаганди. Чунки Спиноланинг тангликдан чиқиш тўғрисида ўз «лойиҳалари» бўлиб, бу лойиҳалар унинг «Португалия ва келажак» китобида баён қилинган эди. Ниҳоят, Спинола бу китобни ёзгани учун Каэтану уни истеъфога чиқариб юборган ва у «бутун бир йил» салазарчилар ҳукуматига оппозицияда бўлган эди. Спиноланинг президент лавозимини эгаллаши компромисс бўлиб, келгусида демократия учун кураш қизиб кетишини кўрсатарди. Бу вазиятнинг мураккаблигини ва Португалия революциясининг зиддиятларга тўлалигини ифодаларди. Коммунистларнинг омма орасида позицияси мустаҳкамланиши ва қуролли кучлар ҳаракати ҳамда бош министри Васку Гонсалвишнинг халқ оммаси манфаатларига мос тушувчи йўлни қаттиқ тутиши натижасида кучлар аста-секин ажрала бошлади. Буржуазия, ички ва ташқи реакция революциясига зарба беришга тайёрлана бошлади.

1974 йилнинг сентябрь-октябрида революция бу зарбага учради. Компартия, барча сўл кучлар қарши зарба бердилар. Қуролли кучлар ҳаракатининг қамоққа олинган раҳбарлари озод қилинди. Компартия армияда тозалаш ўтказишни, латифундияларни, банкларни миллийлаштиришни, қуролли кучлар ҳаракати билан халқ иттифоқи заминида реакцияга қатъий зарба беришни талаб қилди. Худди шу пайт социалистлар революция ишига сотқинлик қилдилар. Коммунистлар ва бошқа сўл кучлар қўйган талабга рози бўлмай ҳукумат составидан чиқиб кетдилар.

Бу реакция учун айни муддао эди. У 1975 йилнинг 11 мартида Спинола раҳбарлигида яна революцияга ҳужум қилди. Лекин тегишли зарбага учради. Спинола Бразилияга қочиб кетди.

Шундан сўнг Португалияда кучларнинг сараланиши давом этди. Қутқарув кенгаши тарқатиб юборилди, — генераллар истеъфога чиқдилар. Сайловларга қизғин тайёргарлик кетаётган бир пайтда Социалистик партия раҳбарлари яна сувни лойқата бошладилар. М. Соареш мамлакат бўйлаб, чет давлатлар бўйлаб елиб-югуриб коммунистларни радикализм ва диктаторликда айблаб, уларга ҳужум қила бошлади. У Португалияда коммунистик диктатура ўрнатилади ва у фашизмдан ҳам баттар, деб айюҳаннос солди. Ана шундай бир шароитда, 1975 йилнинг 25 апрелида Португалия тарихида биринчи марта сайлов бўлиб ўтди. Таъсис мажлисда ўтказилган бу сайловда коммунистлар 30, социалистлар 116, халқ-демократик партияси 180, социал-демократик марказ партияси 16, қолган партиялар 8 ўринга эришдилар. Кўпчилик ўрнини кутган ўнг партиялар атиги 10 процент ўринга эга бўлдилар.

Шундан сўнг социалистлар бошлиғи М. Соареш Революцион кенгаш қабул қилган революцион ўзгаришлар программасини амалга ошираётган бош министр В. Гонсалвишнинг истеъфога чиқишини талаб қилди. Революцион кенгаш аъзолари орасида ажралиш юз берди ва собиқ ташқи ишлар министри М. Антуниш бошлиқ «сўл» кучлар унинг составидан чиқиб кетдилар.

Португалияда граждандар уруши бошланиши хавфи туғилди. Ташқи ва ички реакция Чили вариантини такрорлашга тайёрлана бошлади. НАТО кемалари мамлакат соҳилларида айланиб юрарди. Португалиянинг Ғарбий Европадаги шериклари мамлакатдаги оғир аҳволни баттар кучайтириш ва оммада норозилик уйғотиш учун унга иқтисодий қамал ҳолати эълон қилдилар. Мамлакат ичкарисида ПКП биноларига ҳужум қилиш, унинг активистларини таъқиб этиш, ўлдиришлар бошланди. Армияда — қуруқликдаги қўшинлар, ҳарбий-ҳаво флотида реакцион офицерлар бузғунчилик йўлига ўтдилар. Бу эса Қуролли кучлар ҳаракати билан халқ иттифоқининг бузулишига, оқибат натижада революциянинг енгилишига олиб келарди.

Реакция ҳокимият тепасига келганида фақат Компартиягагина эмас, балки социалистик партияга ва сўл кучларга ҳам зарба берган бўларди. Социалистик партия раҳбарлари ўзларининг бузғунчилик фаолияти билан революциянигина эмас, ўзларини ҳам барбод қилган бўлардилар. Шу сабабдан бундай таҳликали кунларда коммунистлар ва уларнинг тарафдорлари эпчиллик қилиб вақтинча компромиссга бордилар.

Қуролли кучлар ҳаракати Ассамблеяси В. Гонсалвишнинг бош министрлик лавозимидан озод қилинишини тасдиқланди. У янги лавозим — армия Бош штаби бошлиғи лавозимидан ҳам воз кечди. Шу тариқа социалистик партиянинг бузғунчилик фаолиятига имкон қолмади. Президент К. Гомеш адмирал Пинейру ди Азиведуни бош министр қилиб тайинлади. Янги бош министр икки ҳафта давомида сиёсий партиялар билан ҳукумат программаси тўғрисида музокаралар олиб борди. Янги ҳукумат қасамёд қилгач, чўзилиб кетган танглик бир оз юмшагандек бўлди. Лекин Португалиядаги бу нисбатан осойишталикка ишониш қийин. Кураш кучайиши мумкин. Чунки революция давом этяпти.

Ш. ЯҲЕЕВ,
фалсафа фанлари кандидати, доцент.

КРЕМЛЬ ЮЛДУЗЛАРИ ШУЪЛАСИДАН НУРАФШОН

Марказий кўргазма залига келадиган ҳар бир кишини Москванинг ўзи шоду хуррамлик ва меҳмондўстлик билан кутиб олади. 15 сентябрдан бери бу ерда москвалик рассомларнинг «КПСС XXV съездига бағишланади» деган мавзудаги асарлари экспозицияси кенг қулоч ёзган.

Қарийб уч мингта асарни ўз ичига олган кўргазмага Э. Браговскийнинг «Меҳнаткаш Москва» ва П. Никоновнинг «Москва байрамда» деган улкан полотнолари ғоят гўзал дебоча бўлиб қолди. Бу асарлар совет пойтахти ҳаётининг барча ранг-барангликларини бамисоли мужассамлаштиргандек. Совет пойтахти учун меҳнат шон-шараф ишидир, байрам тантаналари эса шонли кунларнинг қонуний якунидир. Ана шу икки мавзу Ю. Александровнинг улуғвор барельефида гўё икки қудратли таронадек қўшилиб кетган. Рассом Москванинг ажойиб суратини тасвирлаган. Кремль ёқут юлдузларининг нури барельеф ишланган мис жилосида кўзга ташланиб туради. Гўзал Ватанимизни шарафлаётган, совет кишисини, унинг Коммунистик партия раҳбарлигида эришган ажойиб зафарларини мадҳ этувчи рассомларнинг кўпгина асарларини ана шу Кремль нури нурафшон этиб турибди.

Тасвирий санъат усталарининг асарлари ранг-баранг ва мавзу жиҳатидан ғоят турличадир. Улар совет халқининг қаҳрамонона революцион ўтмишига астойдил манфаатдорлик билан мурожаат этиб ,унинг ҳарбий жасорати тўғрисида илҳом билан ҳикоя қилиб берадилар.

В. Циплаковнинг «В. И. Ленин колонна залида», К. Максимовнинг «Бригадани кутишмоқда» (КамАЗ туркумидан) полотнолари, БАМда рассомлар яратган поэтик этюдлар. Г. Коржев, П. Оссоский, И. Попов чизган суратлар ва манзаралар, Л. Кербель ва В. Цигаль ишлаган ҳайкаллар, В. Эльконин, Б. Дятлов ҳамда бошқа монументалист рассомларнинг мозаикалари мамлакатнинг ҳаёти тўғрисида кейинги йилларда ёзилган китобнинг бир бобидек қабул қилинади.

Кукриниксиларнинг, Б. Ефимов, В. Горяев, И. Брунинниг янги асарлари билан таништирадиган бўлим москвалик график рассомларнинг юксак маҳоратидан далолат беради. Плакатчиларнинг санъати ҳам кенг намойиш қилинган. Уларнинг ижоди замонавий мавзуларга, театр ва кино санъаткорларига бағишланган.

Е. БЕРНАСКОНИ.
[ТАСС мухбири].

✦ КПСС XXV СЪЕЗДИГА БАҒИШЛАНАДИ

✦ ХАЛҚ ФАРОВОНЛИГИ ОШИБ БОРМОҚДА

✦ ШОИРА ЗУЛФИЯНИНГ САЙЛАНМА АСАРЛАРИ

✦ КИНОМУХЛИСЛАР, СИЗЛАР УЧУН

✦ ҲАЁТ ЛАВҲАЛАРИ

Андижон. Балиқчи районидаги «Ленинград» колхози аъзоларининг турмуш фаровонлиги ошиб бормоқда. Бу ерда янгидан-янги очилаётган турли магазинлар улар хизматида. Колхоздаги «Чинобод» универмаги коллективи харидорларнинг ўсиб бораётган талаби асосида ишламоқда. Магазиндан исталган нарсани сотиб олиш мумкин.

А. Рафинский фотоси.

ҲУҚУҚ БИЛИМЛАРИ— ОММАГА

Меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашда ҳуқуқ билимлари пропагандаси катта роль ўйнайди. Ҳуқуқий тарбия — бу совет кишиларининг ҳуқуқий онгини социалистик қонунчиликка асосланган ҳолда планли ва системали равишда шакллантириб бориш демакдир.

Мамлакатимизда коммунистик қурилишнинг тобора авж олдирилиши, социалистик демократиянинг ривожланаётганлиги — гражданларнинг ҳуқуқий имтиёзларини ва ҳуқуқий мажбуриятларининг тобора ривожланишига олиб келмоқда. Бу эса гражданларнинг жамият олдидаги масъулиятини оширмоқда. Партиямиз XXIV съездида таъкидлаб ўтилганидек, қонунга ҳурмат ҳар бир кишининг шахсий эътиқоди бўлиб қолаётир. Эндиликда совет ҳуқуқи нормаларини ҳар бир граждан яхши билиб олди ва билиб олаётир. Бу ўз навбатида ҳуқуқ пропагандасининг яхши йўлга қўйилиши натижасидир.

Ҳуқуқ пропагандаси қаерда яхши йўлга қўйилган бўлса, ўша ерда жиноят бўлмайди, албатта. Бу жиҳатдан Наманган область Учқўрғон районида олиб борилаётган ишлар диққатга сазовор. Районда ҳар қандай майда шикоятларнинг келиб чиқиши ва уларнинг олдини олиш хусусида меҳнаткашлар ўртасида кенг тушунтириш ишлари олиб борилаётгани туфайли жиноятлар тобора камаймоқда. Районда жиноят қидирув йўли билан ҳисобга олинган шикоятлар сони 1973 йили 1970 йилга нисбатан 19,1 процент, 1974 йилда эса 1973 йилга нисбатан 32,1 процент камайганлигини кўрамиз.

Район партия ва совет ташкилотлари ҳамда маъмурий органлар КПСС Марказий Комитетининг декабрь Пленуми қарорлари асосида районда социалистик қонунчиликни мустаҳкамлаш, жиноятчиликка қарши курашни кучайтириш ва меҳнаткашлар орасида ҳуқуқий тарбияни яхшилаш учун бир қатор тадбирларни ишлаб чиқиб, амалга оширдилар.

Мазкур масала район партия комитети ва район ижроия комитети йиғилишларида кўрилади. Масалан ўтган йилнинг февраль ойида бўлиб ўтган район Совети сессияси ҳам шу муҳим масалага бағишланди. Район прокурори И. Раҳматуллаев районда социалистик қонунчиликнинг аҳволи ва жиноятчиликка қарши курашни кучайтириш тадбирлари тўғрисида доклад қилди. Район партия комитетининг активи ҳам шу масалага бағишланди. Райком секретари А. Ҳасановнинг меҳнаткашлар коллективларида ҳуқуқий тарғиботларни янада мустаҳкамлаш ва социалистик мулкни қўриқлашни кучайтиришга сафарбар этишда республика партия ташкилотининг ташкилотчилик ва сиёсий ишларини кучайтириш тўғрисидаги республика партия активи томонидан қўйилган вазифалар тўғрисида қилган доклади юзасидан тегишли тадбирлар ишлаб чиқилди ва амалга оширилди.

Районда ҳуқуқий билимларни пропаганда қилишда район ички ишлар бўлими ходимлари, суд-прокуратура органлари ҳамда меҳнаткашлар депутатлари район Советининг роли катта бўлаётир. Районда иккита ҳуқуқ билимлари университети мавжуд. Унда 150 тингловчи социалистик жамият ҳуқуқи асосларини ўрганишмоқда. Ҳуқуқ билимлари университети район ижроия комитетининг депутатлар хонасида ташкил этилган. Унда 100 тингловчи ўқимоқда. Бу университет меҳнаткашлар депутатлари Советлари фаолиятида ҳуқуқий нормаларни тайёрлаш ва совет қонунлари асосида гражданларни ҳуқуқий тарбиялашда катта роль ўйнамоқда.

Район ички ишлар бўлими бошлиғи Мамадалиев бошлиқ милиция ходимлари жиноятчиликка қарши курашда ва гражданларни ҳуқуқий жиҳатдан тарбиялашда фаол қатнашмоқдалар. Улар омма орасида кенг тушунтириш ишлари олиб боришмоқда.

Район хўжаликлари ва жамоат муассасаларида ҳуқуқ пропагандасининг яхши йўлга қўйилиши гражданлар орасида жиноятчиликнинг кескин камайишига олиб келмоқда. Улар бундан кейин ҳам ҳуқуқ билимларини кенг ва атрофлича пропаганда қилишга эътиборни кучайтираверадилар.

А. АБДУҚАҲҲОРОВ,
юрист.

МОСКВА НАШРИЁТИ ТУҲФАСИ

Ўзбекистон ССР халқ шоираси, халқаро Неру ва Нилуфар мукофотларининг лауреати Зулфиянинг шеър ва достонлари Москвадаги «Художественная литература» нашриётида чоп этилди.

«Танланган асарлар» сериясида чиққан бу китоб уч юз саксон тўрт бетдан иборат бўлиб, аъло сифатли қоғозда, нафис муқова ва безакли устки муқовада нашр қилинганки, у шоиранинг 60 йиллик юбилейига муносиб совғадир.

Китобга таниқли совет шоири Қайсин Қулиев сўзбоши ёзган. Унинг машҳур шоирамиз ҳақида айтган қуйидаги сўзлари, айниқса фахрлидир: «Шуниси диққатга сазоворки, шеърларда шоира Зулфиянинг яхлит, покиза ва донишманд сиймоси намоён бўлади». Шу тариқа шоира ижоди билан яхши таниш бўлган, уни катта самимият билан севган Қайсин Қулиев совет китобхонларига Зулфия шеъриятини чуқур ҳурмат билан таҳлил қилиб берган.

Тўпламдаги шеър ва достонларни ўзбек адабиётининг содиқ дўстлари В. Державин, С. Липкин, С. Сомова, Н. Грибнев, Ю. Нейман, Р. Моран, А. Наумов, Р. Казаковалар русчага таржима қилганлар.

О. НАҲАНОВ.

ТАБИАТ ВА ИНСОН

ЛАЗЗАТЛИ ВА ХУШБЎЙ

Куз дастурхонига кўрк қўшадиган ноз-неъматлардан бири — анжирдир. У ўзининг тансиқ лаззати ва хушбўйлиги билан иштаҳа очади. Анжирни мўътадил иқлим меваси дейишса-да, Ўрта Осиё, хусусан, Фарғона водийсини унинг маскани десак асло янглишмаган бўламиз. Қора, сариқ ўзбек анжирлари ўзида сақланган дори-дармон ва тўйимлилиги билан мингга яқин тури ичида алоҳида ажралиб туради. Унинг таркибида фруктоза, глюкоза, органик кислота. А, С, B^1 ва B^2 каби витаминлар бор.

Анжир ва унинг қоқиси халқ тиббиётида дармонсизлик ва камқонликда тавсия этилади. Улар ичак фаолиятини уйғунлаштиради, жигар ва сафро йўли касалликларини, бавосилни даволашда яхши натижалар беради.

Анжир ширадор бўлганлиги сабабли, ундан қандолат ва бирикмалар, шарбат, мураббо, кофе тайёрлаш мумкин. Анжирнинг қоқиси ўз сифат даражасини йўқотмайди, анча муддат тура олади.

Анжирнинг ажойиб хусусиятларидан яна бири — йил давомида икки маротаба ҳосил олинади. Биринчиси июнь-июль ойида пишса, кечкиси август-сентябрь-октябрь ойларида.

Анжир бизнинг ўлкамизда бутасифат бўлиб, қишда кўмилади. Қора денгиз бўйлари, мўътадил иқлим анжирларининг бўйи ҳатто 15 метр келади. У соябон ва хушманзара дарахт сифатида ҳам қимматлидир. Анжирнинг умри инсон умрига тенг деса бўлади, у юз йилнинг баҳорини кўриши ва ўз шифобахш дори-дармонларини инсонга инъом этиши мумкин. Анжир сариқ, пушти, оч жигар, бронзасифат, яшил тарғил рангда бўлади. Анжирнинг шифобахшлигини унинг бинафша рангга кирганлигидан билиш мумкин. Бу рангли анжир микроэлементлардан темир кўпроқ бўлади. Темир эса, ўз навбатида қонни кўпайтиришда хизмат қилади.

М. НАБИЕВ,
А. АЛИМОВ.

«ЭРК»ЭКРАНДА

Ёзувчи Пиримқул Қодировнинг «Эрк» қиссаси сўнгги йиллар ўзбек адабиётининг яхши намуналаридан бири сифатида адабий жамоатчилик томонидан қайд этилди, кенг китобхонлар оммасига манзур бўлди. Қисса кўп ўтмай, рус тилига таржима қилинди. Эндиликда у Иттифоқ ўқувчиларига ҳам таниш.

Асар киночилар диққатини ҳам ўзига тортди. Айни шу кунларда «Ўзбекфильм» киностудиясида таниқли кинорежиссёр Эдуард Хачатуров «Эрк» қиссаси асосида икки серияли «Дастлабки йўловчилар» фильмини суратга олмоқда. Картина Марказий телевидениенинг буюртмасига мувофиқ яратиляпти. Фильм сценарийсини Иван Менжерицкий ва Анатолий Брежнев ёзган.

«ҚУШЛАР ПАРВОЗИГА ИНТИЛГАН ОДАМ»

«Ўзбекфильм»нинг кинорежиссёр Али Ҳамроев бошчилигидаги иккинчи бир ижодий группаси Ш. Зулфиқоров сценарийси асосида «Қушлар парвозига интилган одам» бадиий фильмини ниҳоясига етказди. Асарда XVI асрда яшаб, ижод этган тожик шоири ва мутафаккири Мушфиқийнинг болалик йиллари ҳақида ҳикоя қилинади.

«ЭСДАЛИКЛАР»

Республикамиз адабий жамоатчилиги, китобхонлар оммаси ўзбек адабиётининг атоқли намояндалари — Уйғун ва Назир Сафаров таваллудининг 70 йиллигини кенг нишонлади. Ўзбек кинохужжатчилари ана шу воқеалар муносабати билан ёзувчилар ҳақида фильмлар яратдилар.

Ўзбекистон ССР халқ шоири Уйғун тўғрисидаги картина «Эсдаликлар» деб аталган бўлиб, уни режиссёр Д. Салимов экранлаштирди.

Ўзбекистон ССР халқ ёзувчиси Назир Сафаров ҳақидаги ҳужжатли картина сценарийси Г. Марьяновский қаламига мансуб. Уни режиссёр Н. Азимов суратга олди.

Назир Сафаров Улуғ Ватан урушининг қатнашчиси. Унинг ижодида ҳарбий-ватанпарварлик темаси муҳим ўрин тутади. Шунинг учун фильмда ёзувчининг уруш йиллари ҳаёти ва ижодига, бўлажак қаҳрамонлари билан боғлиқ саргузаштларга, уруш қаҳрамонлари изидан юриб, уларни халққа атрофлича маълум қилишдаги олижаноб изланиш — ишларига кенгроқ ўрин берилган.

Б. ЮСУПОВ.

Ажойиб фазилатли кишилар

ИБРАТ

Баҳор. Март ҳам охирлаб қолган. Енгил шабада эсади. Тунги ёмғирга қарамай, йўл ёқалари селгиган. Икки отлиқ тонготар томонга борарди. Уфқ ёришаётганидан текис одимлаётганларнинг шарпаси ҳам, кўксини ерга бериб ётган тоғлар қораси ҳам аниқ кўзга ташланади. Улар қишлоққа яқинлашганда туёқ товушидан итлар ҳурий бошлади. Бироздан кейин яна жимлик чўкди. Қўшқатор излар Қибрайдан чиқиб, Қизилтуғга бурилганди...

Қуёш терак бўйи кўтарилганда одамлар қишлоқ Совети биноси атрофига бирин-кетин йиғила бошлашди. Кейин қизил алвон тортилган стол қўйилган кунгай айвондан қишлоқ активлари ва президиум аъзолари жой олишди. Ғала-ғовур босилди.

— Ўртоқлар, — деб мурожаат қилди шоп мўйлабли киши, дўпписини чеккасига бостирар экан, — бу ерга сизларни чақиришимиздан мақсад муҳим масалани бир ёқли қилиб олиш. Тошкентдан вакил бор. Сўз у кишига. Диққат қилишингизни сўраймиз.

— Гап бундай, ҳурматли колхозчилар, — вазмин сўз бошлади Умар, — қизилтуғликларнинг ибратли, яхши уюшган коллективлардан эканн ҳақидаги гапларни эшитиб турамиз. Бундан мамнунмиз, албатта. Аммо, раисингизнинг ким эканини биласизми?!

У чўзиб ўтирмай, мақсадга кўчиб қўя қолди.

— Бориб турган қулоқ!!

Йиғилганлар орасида шивир-шивир бошланди. Ҳамма раиснинг қизил хром этигидан тортиб бошигача разм сола бошлади. Кутилмаган зарбадан саросимага тушган раис эса: «Ҳали, бунга жавоб берасиз» деганича маърузачига юзланмоқчи эди, зўрлаб ўтказишди.

— Менга кўзни чақчайтиришдан на фойда, — давом эттирди Умар раисга қараганча. —Шамол бўлмаса дарахтнинг учи қимирламайди. Бизда аниқ маълумотлар бор.

— Бир балоси бўлмаса шудгорда қуйруқ... дегандек, бу нарса аллақачон очди-очди бўлиши керак эди, — луқма ташлади олдинги қаторда ўтирган отахонлардан бири. — Унга қарашли тўрт сигир, 20 қўй, колхоз моллари орасида экани ҳаммага равшан.

Отанинг гапини бошқалар ҳам маъқуллай кетишди:

— Ўн гектар ер бир кишига ортиқчалик қилмасмикан?

— Олмазор, тоқзоони айтмайсизми?

— Текин куч ишлатишларни ҳам бартараф қилсак бўларди.

— Хўш, энди нима қиламиз?— деди Умар сабри тугаб, ғазабини базўр босиб турган жамоага қараб.

— Мол-ҳолини мусодара этиб, ўзини бадарға қилиш керак, — деган овозлар эшитила бошлади.

— Раиснинг янгисини, тили билан дили бирини сайлаймиз.

Раис алмаштирилган куннинг эртасига қишлоқда узунқулоқ гаплар тарқалди. Чирчиқ дарёсининг катта йўлга яқин соҳилидан чавақланган йигитнинг мурдаси топилганди. Буни эшитган район партия комитетининг вакили прокурор билан милиция бошлиғини олиб Қибрайга от солди. У ўзи тайин қилган эшикка келганда отдан тушиб, тақиллатди. Кўп ўтмай, остонада Умар кўринди. Севинганларидан уччовлашиб уни қуча кетишди:

— Бор экансиз-ку. Биз бўлсак... Умрингиз узоқ бўларкан. Бўйнингиздаги қизил шарф белгилида. Унсурлар асли сиздан ўч олмоқчи бўлган-у, лекин бўйнига қизил бойлаган шу деб, бошқа бир бечорани... аблаҳлар! Қотилни барибир топамиз.

Шу воқеага ҳам 40 йилдан ошди. Умар Юсупов ўша кезлар мўйлаби сабза уриб, куч-қувватга тўлган йигит эди. У ҳам кўп қатори суронли йилларни бошидан кечирди. Республикамиз тарихи билан боғлиқ унутилмас воқеаларнинг шоҳидигина эмас, фаол иштирокчиси ҳам. Ўлкамизда Совет ҳокимиятини мустаҳкамлаш йўлида босмачиларга қарши курашди. Коллективлаштириш, саводсизликни тугатиш, хотин-қизлар озодлиги ҳаракатларида ўзининг толмас курашчи эканини кўрсатди. Улуғ Октябрь ардоқлаган йигит янги тузумни бутун вужуди билан ёқлади. Ишчи-деҳқонлар Ватани душманлари — ёвуз ниятли кишиларни таг-томири билан қуритишда коммунистлар кўмакдоши бўлди, уларнинг ишончини қозонди.

У билан бирга ишлашган, 1917 йилдан партия аъзоси Ўрол Дўнгбоев Умар ҳақида шундай дейди: «Юсупов ўзига топширилган вазифани кўпинча жамоатчи сифатида бажаришига қарамай, ҳалол ва аниқ ўринлатарди. Ҳаммавақт меҳнат аҳлини, адолатни ёқларди. У, Ўзбекистон ССРнинг Биринчи президенти Йўлдош ота Охунбобоев қабулхонасида мудирлик қилган чоғларида ҳам виждонан меҳнат қилди».

— Кунлардан бир кун, ота ҳузурига кираман деб, юпунгина кийинган киши келди, — деб эслайди У. Юсупов. — Исми Иван экан. Ҳозир пенсиядаман, яна Фарғона томонларни кўрмоқчи эдим, дейди. Лекин на уйга, на сафарга боролмай қолдим. Боримни вагонда ўмаришибди, азаматлар. Йўлдошни бир кўрмасам аҳвол чатоқ.

Мен аввалига унга ишонқирамадим. Кейин Москвадан атайлаб келибди-ку, деган хаёл билан отага хабар қилдим. У киши сўзим тугамаёқ дарҳол уни чақиришимни сўрадилар. Ота билан Иван оға-инилардек сўраша кетишди. Билсам, Фарғонада у билан босмачиларга қарши курашишган экан. Ота Фарғонани биргаликда айланишга сўз бердилар. Бу одамохунликни, жафокашлик ва оқибатнинг ўзига хос намунасини сира унутолмайман.

Умар мамлакатимизга гитлерчи-фашист галалари хиёнаткорона бостириб кирган дастлабки йиллардаёқ кўп қатори она-Ватан ҳимоясига отланди. Коммунист жангчи сифатида қўлига қурол олди. Минск, Волхов шаҳарларини душмандан озод этишда, гитлерчиларни Днепр дарёсининг сўл соҳилига қувишда жасорат кўрсатди. Польша шаҳар-қишлоқларини ёвузлардан халос этишда мардонавор жанг қилди, Ватан сотқинлари-ю хиёнаткорларига қирон келтирди. Буюк ғалаба нашидасини Кенигсберг шаҳрида сурди. Кўксини «Қизил Юлдуз» ордени ва қўша-қўша медаллар безади.

У урушдан кейин ҳам ҳарбий кийимини тарк этмади. Уни осойишталик посбонлари формасига алмаштирди. Қаерда, қандай лавозимда меҳнат қилмасин, ўзига топширилган вазифани сидқидилдан, садоқат билан бажаришга одатланган Юсупов эндиликда ёшларнинг меҳрибон устози. Фарзандларини ҳам шу руҳда тарбияламоқда. Умар пири-бадавлат оила бошлиғи сифатида умр йўлдоши Тожихоч ая билан бирга ўғил-қизлар, невāралар иззат-ҳурматига сазовор. У ҳануз кексаликни тан олгиси йўқ. Тошкентлик милиция подполковниги Умар Юсупов ҳамон иш устида, постда.

Ҳ. НОСИРОВ.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

Реклама ВА ЭЪЛОНЛАР

С. ОРЖОНИКИДЗЕ НОМИДАГИ БУХОРО ДАВЛАТ ПЕДАГОГИКА ИНСТИТУТИ
1975—76 ўқув йили учун

КУНДУЗГИ ТАЙЁРЛОВ БЎЛИМИГА

математика (рус ва ўзбек тилида), физика, чизмачилик ва расомчилик, умумтехника ва меҳнат фанлари, рус тили (миллий группа), жисмоний тарбия, чет тили (инглиз) мутахассисликлари бўйича

ТИНГЛОВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Тайёрлов бўлимига ўрта мактабни тугатиб камида бир йиллик иш стажига эга бўлган (кундузги умумий таълим ўрта мактабини ёки ўрта махсус билим юртини тугатгандан кейин) иш жойидан ёки ҳарбий қисмдан йўлланма ва мутахассислиги бўйича қобилиятини синаш суҳбатидан ўтган саноат, қурилиш, алоқа ва транспорт корхоналари, геология, қидирув муассасалари, совхоз ва колхозларнинг илғор ишчи ва колхозчилари, шунингдек, Совет Армияси сафидан ҳарбий хизматни тугатиб қайтганлар қабул қилинади.

Тайёрлов бўлимига кирувчилар йўлланма берган ташкилотда камида 1 йил узлуксиз меҳнат қилган бўлишлари керак.

Тайёрлов бўлимини ва битириш имтиҳонларини муваффақиятли якунлаганлар институт тегишли факультетининг I курсига кириш имтиҳонларисиз қабул қилинадилар.

ТИНГЛОВЧИЛАР 40 СУМ МИҚДОРИДА СТИПЕНДИЯ ВА ЁТОҚХОНА БИЛАН ТАЪМИНЛАНАДИЛАР.

Ўқишга кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширишлари керак: институт ректори номига ёзилган ариза, иш жойидан ёки ҳарбий қисмдан йўлланма ва характеристика, ўрта мактабни тугатганлиги ҳақида аттестат ёки махсус ўрта билим юртини тамомлаганлиги ҳақидаги дипломдан кўчирма, 3х4 см. ҳажмдаги 6 та фотосурат, соғлиғи ҳақида 286-формадаги медицина справкаси, меҳнат дафтарчасидан кўчирма.

Ўқиш муддати — 8 ой.

ЭСЛАТМА: ТАЙЁРЛОВ БЎЛИМИГА 1975 ЎҚУВ ЙИЛИДА ЎРТА МАКТАБНИНГ КУНДУЗГИ БЎЛИМИНИ ТУГАТГАНЛАР МЕҲНАТ СТАЖИ БЎЛСА ҲАМ ҚАБУЛ ҚИЛИНМАЙДИ.

ҲУЖЖАТЛАР — 10 НОЯБРГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

КИРУВЧИЛАР БИЛАН СУҲБАТ 15 НОЯБРДАН 25 НОЯБРГАЧА, ТАЙЁРЛОВ БЎЛИМИГА ҚАБУЛ ҚИЛИШ 25 ДАН 30 НОЯБРГАЧА ЎТКАЗИЛАДИ.

МАШҒУЛОТЛАР — 1 ДЕКАБРДАН БОШЛАНАДИ.

Мурожаат учун адрес: Бухоро шаҳар, К. Маркс кўчаси, 5-уй.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 10.00— МОСКВА. 18.15 — ТОШКЕНТ. 18.20 — Қўғирчоқ фильм. 18.30 — Ёзувчилар — болаларга. Ҳ. Назир. 19.15 — **«Ахборот».** 19.30 — Иқтисодий билимлар клуби. 19.55 — Миллионлар ленинча университети (Москва). 20.25 — Адабий кўрсатув. 20.55 — **«Ахборот».** 21.15 — **Пахтазор — мардлар майдони.** 21.35 — Янги қўшиқ янграйди. 22.00 — **«Вақт».** 22.30 — Навоий номли Наманган область музыкали драма ва комедия театрининг ижодий йўли. **ИККИНЧИ ПРОГРАММА.** 11.25 — ТОШКЕНТ. 11.30 — Фильм-концерт. 12.00 — **Хаёлпарастлар** (бадиий фильм). 18.15 — МОСКВА. 19.00 — Янгиликлар. 19.15 — Топишмоқлар ва жавоблар. 19.30 — Концерт. 19.55 — «Здоровье» (Тошкент). 20.25 — **Пиковая дама** (опера). 22.00 — Ҳужжатли фильмлар. 22.30 — Операнинг давоми. **УЧИНЧИ ПРОГРАММА.** 20.00 — ТОШКЕНТ. 20.05 — Ҳужжатли фильм. 21.05 — Фильм-концерт. 21.25 — Тошкент янгиликлари. 22.00 — **Паролнинг ҳожати йўқ** (бадиий фильмнинг 1-серияси).

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Бобби (2 серия) — САНЪАТ САРОЙИ. «ЎЗБЕКИСТОН». НАВОИЙ номли. «ЧАЙКА», «НУКУС» (кундуз ва кечқурун).

Флангсиз фронт — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун), «ДРУЖБА» (12.00, 15.00, 16.00, 18.00, 19.00), «ҚОЗОҒИСТОН» (11.00, 14.00, 17.00, 20.00).

Эй, Эломим! (10.00, 19.00, 20.50), **Кромвель** (11.30, 14.00, 16.30): — «МОСКВА».

Севишганлар ҳақида қисса — «ҚОЗОҒИСТОН» (12.00, 15.00, 18.00, 21:00).

Аломат қиз — «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун).

Отни аёл эгарлаганда — «ДРУЖБА» (10.20, 11.00, 13.00, 14.30, 21.40).

ЁЗГИ БИНОДА

Кромвель — «ФЕСТИВАЛЬ».
Кумуш кўл хазинаси — «ХИВА».

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА

7 ОКТЯБРДА «ҲАЗОН БЎЛГАН БАҲОР» СПЕКТАКЛИ БИЛАН

8 мавсум очилади

Спектакль соат 16.00 да бошланади.

СССР Қишлоқ хўжалик министрлигининг

МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНЛИ ТОШКЕНТ ИРРИГАЦИЯ ВА ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИНИ МЕХАНИЗАЦИЯЛАШТИРИШ ИНЖЕНЕРЛАРИ ИНСТИТУТИ

институтга кирувчиларни кириш имтиҳонларини топширишга тайёрлайдиган

ПУЛЛИК 3 ВА 4 ОЙЛИК КУРСЛАРГА

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

8 ОЙЛИК КУРСЛАРДА МАШҒУЛОТЛАР 1 НОЯБРДАН, 4 ОЙЛИК КУРСЛАРДА ЭСА 1 МАРТДАН БОШЛАНАДИ.

МАШҒУЛОТЛАР — ўзбек ва рус тилларида олиб борилади.

ЎҚИШ УЧУН 40 ВА 30 СУМ ТЎЛАНАДИ.

Кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: ўрта маълумот тўғрисидаги ҳужжат, 286-формадаги медицина справкаси, 5 дона фотосурат, иш ёки ўқиш жойидан характеристика, меҳнат дафтарчаси ёки ундан кўчирма.

ҲУЖЖАТЛАР — 8 ОЙЛИК КУРСЛАРГА 1 ОКТЯБРДАН БОШЛАБ; 4 ОЙЛИК КУРСЛАРГА — 1 ФЕВРАЛДАН БОШЛАБ ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Мурожаат учун адрес: 700000, Тошкент шаҳри, ГСП, Қори-Ниёзий кўчаси, 39-уй, А-корпуси, 144-хона.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ
Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР
БИЗНИНГ АДРЕС: 700.000, ГСП, ТОШКЕНТ, «Правда Востока» кўчаси, № 26 * ТЕЛЕФОНЛАР
Коммутатор — 330249 дан 330258 гача
Эълонлар — 338142.
Р. 02690. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64583. Б. — 230.